A ROMANTIKA

— Mit nekünk rend, fegyelem, harmónia! Bennünket a vihar ereje sodor a szabadság nagy kék tengere felé — mondták a romantikusok és mindent másként tettek, mint a klasszicisták. Amíg ez utóbbiak az antik világ csodáit másolták, a romantikusok általános érvényű stílus megteremtésére törekedtek, persze ők is merítettek a múltból, csak jóval szertelenebbül, mint a klasszicisták. A romantikusok fantáziáját inkább a középkor sejtelmes titkai izgatták, a Hold sápadt fényében borongó lovagvárak, a templomok mélyén hallgató ikonok és az ég felé nyújtózó gótikus katedrálisok. A romantikában felmagasztosul a természet is: sötét fenyvesek zúgnak borzongató titkokról, villámok hasítják ketté az éjszakát és vad sziklák merednek az égre. A levegő tele van sejtelmes suhogással, láthatatlan tündérek, manók, kísértetek és démonok lézengenek a fantázia úttalan útjain.

„Sors, nyiss nekem tért!"

Először az írók és költők lázadtak fel az ókori világot utánzó ostobaság ellen, de hamarosan követték őket az építészek és a képzőművészek is. Az építészek jobbára középkori gótikus stílust másoltak és a szobrászoknak sem igen sikerült eredeti művet alkotniuk. A festők között azonban akadt jó néhány izgalmas egyéniség, különösen egy, akinek sikerült művében megjeleníteni a romantika lelkét-lényegét. Sikerült kifejeznie azt a forrongó, különös időszakot, amelyben az emberi szabadságvágy égre tárta szárnyait.

Nézd meg a francia Delacroix (Dölakroá) egyik leghíresebb festményét, melynek címe: „A szabadság vezeti a népet!" A szabadságot megszemélyesítő erőteljes nőalak mögött dús fény habzik az égen, s nyomában a halálon is átgázoló élet, az új eszmékért felbolydult nép.

A romantika bizony alaposan megszaggatta a művészet klasszikus arisztokratizmusának szépen elrendezett selymét. A zenében is felzúgott az egyszerű ember, a polgár hangja s vele eleddig ismeretlen új vágyak, szenvedélyek jelentek meg.

A XIX. század a szabadságmozgalmak, a függetlenségi harcok százada. Az emberek sarkaiból akarták kiforgatni a világot. E forradalmi korszak érzéményeit csak a romantikus emelkedettség fejezheti ki — vallották a romantikusok —, ám az időnek ez a forrongó sokszínűsége másféle kifejezési formáknak is életteret adott. Courbet ecsetje nyomán bontakozni kezdett a realizmus, s még ugyanebben az időszakban megjelent az impresszionizmus is. E két új irányzattal majd később ismerkedünk. Most beszéljünk csak a romantikáról, erről az érzelemdús áradásról, amelyben kiteljesedik a személyiség, s amelynek hiánya nyugtalanná, gyakran elkeseredetté teszi a fiatal nemzedéket, mert ugyan ki ne szeretne nagy tettek végrehajtója lenni, ki ne kívánná olykor próbára tenni bátorságát — főként tizenéves korban?

A képzelet vad bércein

A romantikus művészet — másodlagos módon bár — de lehetőséget adott az embernek arra, hogy elszakadjon a valóság egyhangú hétköznapjaitól, s a képzelet vad bérceire hágva hősnek érezze magát. Victor Hugo, Mickiewicz, Vörösmarty, Petőfi büszkén vállalták a romantikus jelzőt, s egyre több követőjük akadt az irodalomban és természetesen a zenében is. Gondolj csak Liszt Ferenc muzsikájára vagy Wagner zenéjére, melyben a mitologikus nemzeti múlt fényei ragyognak.

Az 1848-as forradalmak bukása szertefoszlatta a szárnyaló illúziókat, s a fiatal romantika élénk, vad színei megsötétedtek. A művészet a nemzeti múlt felé fordult, ám a múltbéli látomásokkal az adott kor drámáját is ki akarta fejezni. Két festőnk: Székely Bertalan és Madarász Viktor például valóságos nemzeti tragédia sorozatot teremtett a vásznakon. Figyeld meg Madarász Viktor: Hunyadi László siratása című festményét. A halott mellett térdelő két alak, mint a lelkiismeret két árnyéka virraszt a megölt honfiúi vágy fölött. Ez a kép tragédiát sugall, Székely Bertalan: Egri nők című alkotása viszont az elszánt küzdelmet jeleníti meg.

A parlament csodája

Nekünk magyaroknak igen fontos a romantika kora, hiszen ebben az időszakban izmosodott európai szintűvé festészetünk, költészetünk és építészeink is ekkor alkották legszebb házainkat. Említettem már, hogy a romantikusok képzeletét nem az ókor, hanem a titokzatos középkor izgatta, s ez a kíváncsiság látványosan tükröződik az építészetben. Vegyünk egy egyszerű és mégis nagyszerű példát arra, hogy milyen érdekesen ötvöződhetnek egyetlen építményben a különböző korok stílusai. Képzeld magad elé — gondolom, nem lesz nehéz — a csodálatos parlamentet, amely Steindl Imre tervei nyomán emelteted. Országházunk külsőségei a középkori gótikát idézik, belső terei a barokk stílus jegyeit viselik, tömegelosztása viszont a reneszánszra emlékeztet. Ha egy épületben több stílus keveredik, azt mondjuk rá, hogy eklektikus, s a kényes ízlésűek általában nincsenek elragadtatva tőle. A mi országházunk mégis — eklekticizmusa ellenére is — gyönyörű művészi alkotás, tervezőjének ötletgazdagsága, arányérzéke és művészi képzelete azzá tette.

A Halászbástya a világ egyik legfestőibb építészeti megoldása

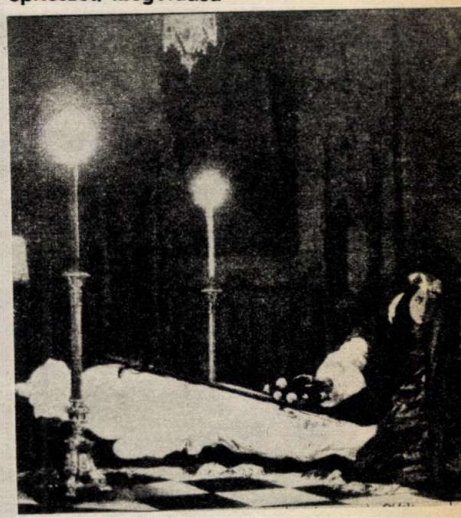

Madarász Viktor: Hunyadi László siratása

A romantika középkori mintákat álmodó varázslata ihlette a Halászbástyát is, fővárosunk (és hazánk) másik jelképpé magasodó építményét. Schulek Frigyes a kor egyik legkiválóbb építésze román stílusban tervezte a Halászbástya árkádsorait, tornyait.

Magyar Katalin

Tőlünk alig négyszáz kilométerre, a szomszédos Csehszlovákiában a könyvek, a füzetek és a tízórai mellett a legfontosabb felszerelési tárgy – a síléc!

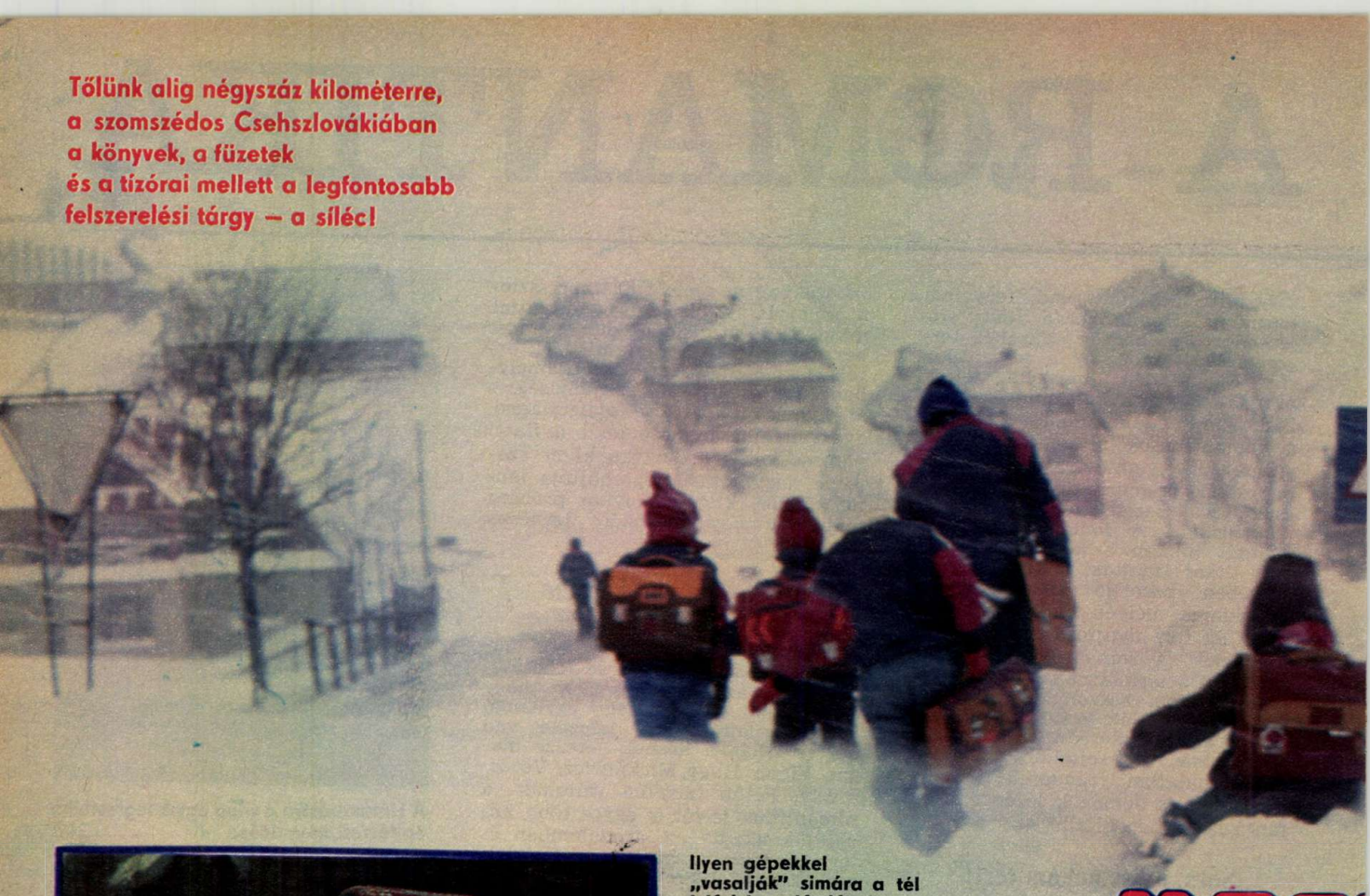

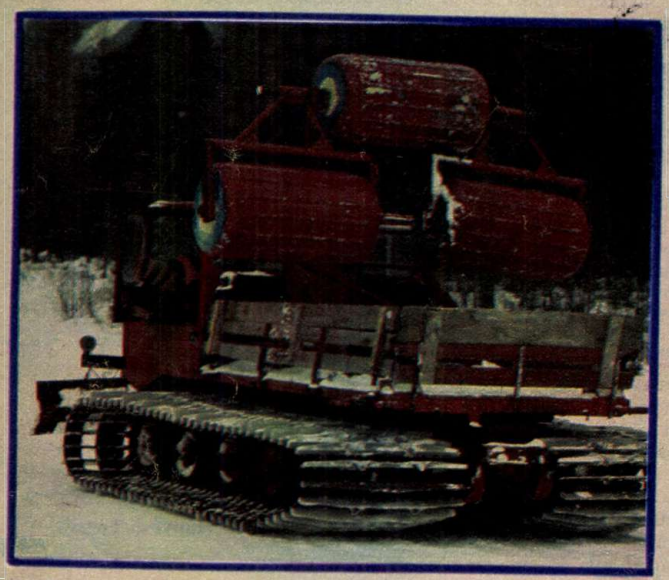

Ilyen gépekkel „vasalják" simára a tél hófehér palástját, ha az túlságosan bolyhosnak bizonyulna. Amerre elhaladnak, akadálytalanná válik a száguldás

MEG

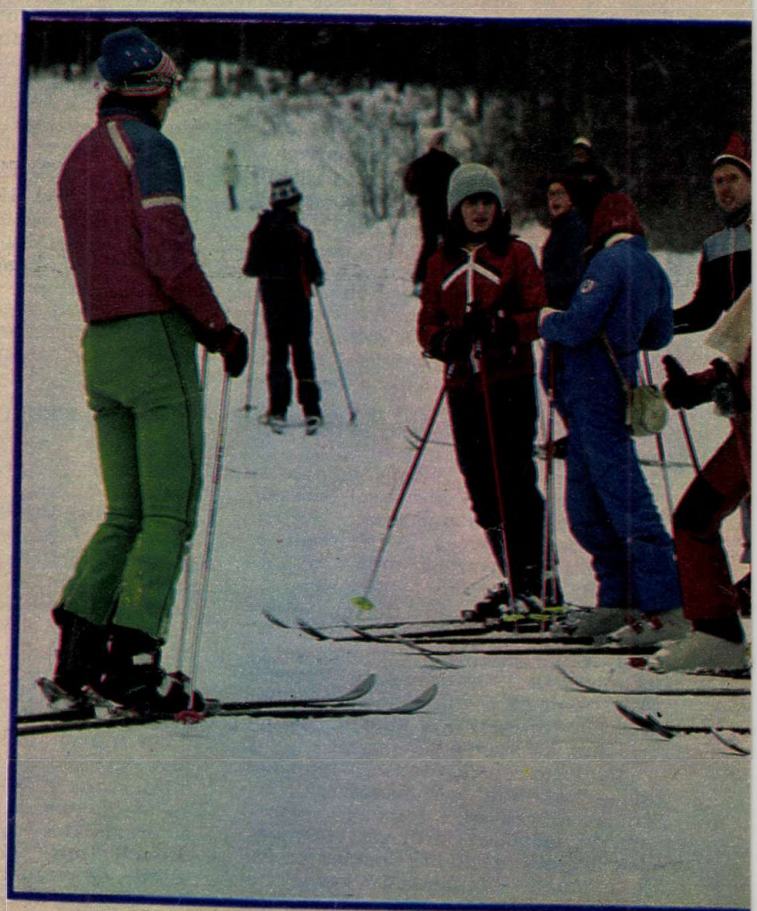

ALÁLTUK A TELET ...!

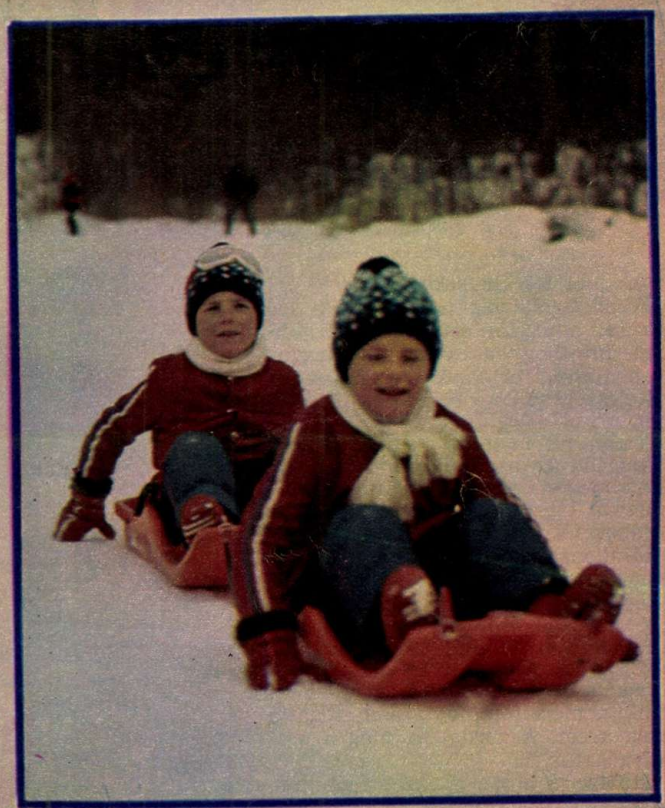

A tél új cimborái az oktató tanácsait hallgatják, mielőtt a síkos és meredek útra lépnek...

Vannak, akik úgy gondolják, hogy jobb a békesség. Ha közelebb vagy a földhöz, kisebbet esel!

MEGTALÁLTUK A TELET...!

Még az iskolához vezető út is vidámabb a szikrázóan fehér „díszletek" között

Az idei tél álruhában jött.

A megszólalásig hasonlított a tavaszra, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy a csacska hóvirágok is bedőltek e vaskos tréfának, és kötelességtudóan előbújtak a földből.

Talán mi magunk is beugrottunk volna, ha az árulkodó naptárak nem figyelmeztetnek a turpisságra, ne higgy a látszatnak ember, most valójában tél van!

Mindenesetre utánanéztünk az ügynek, és felkutattuk az ősz Rengőszakállút. Kiderült, hogy itt bujkál a szomszédban, alig négyszáz kilométernyire tőlünk Csehszlovákiában, a Tátra bércei között. Láthatólag nem számított a megjelenésünkre, mert fennhéjazva mutogatta igazi arcát. A zordat is, meg a mosolygósat is.

Láttuk, amint a szél monoton, egyhangú orgonájának zenéjére hópelyhek milliárdjai járták tébolyult táncukat és láttuk felhőtlen, fehéren szikrázó ünnepeit, amelyeken az aranyhajú Napot látta vendégül vidáman.

Egyszóval éppen olyan volt, amilyennek elképzeltük. Csak a gyerekeken csodálkoztunk kissé. No nem azért, mert ugyanolyan cimborái a télnek, mint amilyenek mi is lettünk volna, ha hozzánk is betoppan. Hanem azért, mert a méteres havat, a szánkón és sítalpon való közlekedést — egyszóval mindazt, amiből mi eddig kimaradtunk az idén — olyan természetesnek, magától értetődőnek tartják.

No persze... Zdiar, Smokovec és a többi környékbeli település úgyszólván állandó tanyája a télnek, lakói novembertől májusig szinte naponta látják. Nem csoda hát, hogy létezik számukra nagyobb szenzáció is, mint a havazás...

Mármost lehetséges, hogy miután rátaláltunk, a tél talán megelégeli a tréfát, amelyet velünk idáig űzött, és leveti végre álruháját. Ebben az esetben — mire ezek a sorok megjelennek — ti is vidáman hancúrozhattok hófehér palástján. Persze, amilyen kiszámíthatatlan mostanában, lehet az is, hogy nem így lesz. Erre az esetre is gondoltunk, amikor néhány felvételt készítettünk róla, hogy legalább így találkozzatok vele.

—R —R

Fotó: Szalay Béla

LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT A HÍR: 1983. FEBRUÁR 6-ÁN, VASÁRNAP REGGEL A MENETRENDTŐL TELJESEN ELTÉRŐEN MEGJÖTT A TÉL.

A kis falucska akár a csend fővárosa is lehetne. Valószínűleg ilyen környezetben születnek a népmesék...

PAJTÁS

HARSÁNYI GÁBOR

A népszerű Vuk (Várhegyi Teréz) és Karak (Csákányi László)

Vagy még inkább: hökkenni. Fölhúzni a szemöldököt, szájat tátani,, pillanatra levegőt sem venni, és oldalba bökni a másikat: mondd, mi ez a hülyeség?

S még csak nem is kell szégyenkeznünk a hökkenet miatt. Az a ballonkabátos, kalapos, beethoveni homlokú, csúnyán is szép ember jóindulattal tekint le ránk a szellem magasából. Boldog, mert kitalált valamit, és tréfája, lám, újra sikerült. És mi ismét csak későn vesszük észre: megint túljárt az eszünkön.

FORRÁS: A HUMOR

Karinthy Frigyes — mert ő az, akit megidéztünk — „e századnak gyermeke", e hidroplánok, automobilok, mozgóképek színesítette világba beleálmodta álomszínházát, a Hököm Színpadot. Fél évszázad múltán egy másik Karinthy, Márton, az unoka, megvalósította a nagyapa álomszínpadát.

Állunk tehát a lágymányosi Kaffka Margit Gimnázium előtt, meg a Corvin mozi bejáratánál. Ott, ahol feliratok hirdetik az új színház darabjait. Emitt a két egyfelvonásost, csak tizenhat éven felülieknek, amott a Vukot, szigorúan tízen aluliaknak. Állunk, hökkenünk (hökkent már maga a név: hököm), és valaki oldalba bök: mi ez?

— Tehát: hülyeség?

— Az, ha úgy tetszik. Természetesen, a Karinthy Frigyes-i értelemben. Miszerint a világ játék, s mi azon méretünk meg, tudunk-e játszani?

Aki ezt mondja: Karinthy Márton — az unoka —, a Józsefvárosi Színház rendezője, Harsányi Gábor mellett a Hököm Színpad (hivatalos nevén: színházi szövetkezet) megalapítója.

— Ha az embernek híres nagyapja van, végigkíséri egész életét. Magam személyesen már nem ismerhettem Karinthy Frigyest, de szelleme születésem pillanatától elkísér. Ha otthon leülünk a családi asztalhoz, ott ő is jelen van. Nem szellemidézéssel, de játékosságával, humorával.

— Mi volt Karinthy Frigyes celja a Hököm Színpaddal?

Harsányi Gábor és Andorai Péter a „Zsenik iskolájában"

Az előadás egyik legizgalmasabb jelenete Vuk és a „házőrző" párviadala

— Nem tudok jobb szót: a játék. Színvonalas színházat akart, ami egyben szórakoztat is. Valóságábrázolót, ami közérthetően szól közönségéhez. Sajátos játékstílust alakít ki, amelynek különös forrása van: a humor.

SZÍNPADON A VUK

Játék már maga a név is.

Elképzelem, ahogy Karinthy „nagyapa" üldögél Verpeléti úti (ma Karinthy Frigyes út) otthonában vagy kedvenc kávéházaiban: a „New York"-ban vagy a „Japán"-ban, s előre mosolyog. Hányan, hányféleképp értelmezik majd színpada nevét! A hókonhőkön régi magyar kifejezésből származik (Karinthy írásaiban még hosszú ő-vel szerepel), avagy a hökkent-hökkent szó adta az ötletet a névadáshoz? Vagy egyszerűen ez a ma már ízig-vérig magyar szó is egyike azoknak a „blődlis" kifejezéseinknek, amelyek minden értelem nélkül (vagy éppen nagyon is sokértelműen) éppen Karinthy Frigyes munkáiból ivódtak bele mindennapjainkba.

Akár így, akár úgy csavarodik a nyelvészelme, a megálmodott-megelevenedett színház vállalta: hökkenteni fog. Már maga a megalakulás hozott elismerő vagy kétkedő fejcsóválást: tizenöten (ismert színházi ember valahány) elsőnek magánszínházat alapított Magyarországon. S hökkentett maga a vállalkozás is: két „komoly" felnőttdarab mellett gyerekelőadásra vállalkoztak: színre vitték Fekete István Vukját.

— Nincs itt semmi ellentmondás! — mondja Karinthy Márton. — Mi több, akkor vagyunk igazán hűek a Karinthy Frigyes-i szellemhez, ha ebben is folytatjuk az ő vállalkozását. Köztudott, hogy nagyapám milyen szeretettel fordult a gyerekirodalom felé. A Micimackó eredeti szövegének ismerői tudják: az ő játékos verselése révén vált klasszikus értékűvé Milne műve hazánkban. S amikor mi is a gyerekeket választottuk, az ő útját követtük. Hisszük, hogy színházértésre — szeretetre nevelni is igazán ebben a korban lehet.

„Minden másképpen van" — fogalmazta meg egykoron Karinthy Frigyes, írói, emberi ars poeticáját, életelvét. Minden másképpen — lesz, hirdeti a Hököm Színpad gárdája, akik fölvállalták szerepnek — a csodálkoztatást.

Hiszen, aki elcsodálkozik, az egy pillanatra meg is áll a forgatagban. S ha már megállt, el is gondolkodik talán. S innen már csak egy lépés a gondolkodás.

Major Árvácska
Fotó: Szalay Béla

ITT A HÖKÖM!

TESSÉK, MEG LEHET HÖKKENNI!

A Pajtásban olvastuk:

AZT MONDJÁK, NEM OLVASOL

„Hej, de boldog lennék, ha levelek tömegével megcáfolnátok ezeket az aggodalmakat!" — sóhajtott fel Magyar Katalin a 83/3. számunkban az olvasásról írt cikkében. És csodák csodájára, jöttek a levelek... Örömmel adunk helyet e soroknak lapunkban, hátha még többen kedvet kapnak a könyvekhez.

LEKÖT A KÖNYV

Én nem a szilvafa alá, hanem a diófánk alá terítem le a plédet nyáron — itt tudok jókat olvasni. Rengeteg elfoglaltságom van, szakkörök, úttörőmunka, sportolok is, mégis jut időm olvasásra. Ha máskor nem, hát ebéd közben vagy este, lefekvés előtt. Hét végén pedig a szabad időm nagy részét töltik ki a könyvek. Én is átestem az indiánregények bűvöletén, aztán Verne következett, most mar inkább Szilvási Lajos ifjúsági regényeit olvasom, de régebben jól szórakoztam Mark Twain két hírhedt jó barátján, Huck és Tom kalandjain. Sőt, még a kötelező olvasmányokat is szívesen olvasom. Bár nem akkor, amikor kötelező, hanem egy-két évvel előtte. A történelmi regényeket is szeretem, sokszor, amit tanulunk történelemből, nekem már ismerős, így alig kell tanulnom az anyagot otthon. A képregényeket viszont nem szeretem. Van magnóm, lemezjátszóm, de egyik sem tud annyira lekötni, mint a könyv.

Dajka Andrea, Konyár, 8. o.

„NORMÁLIS VAGY TE?"

Én is tapasztaltam az iskolában és a baráti körömben is, hogy sokan nem szeretnek olvasni, unalmasnak tartják a könyveket, s inkább leülnek a tévé elé, és megnéznek mindent. Én is szeretem a jó filmeket, moziba is járok meg koncertekre, de mégis rengeteget olvasok. Sokszor bizony még óra alatt is. Számomra ez a kikapcsolódás — a zenen kívül. Már túljutottam a kalandregényeken, az indiános könyveken, mostanában Jókai regényeit olvasgatom. Néha mondják, ha könyvvel a kezemben látnak: „Normális vagy te, képes vagy egy ilyen vastag könyvet egyáltalán a kezedbe venni?" Ha pedig megmondom, hogy József Attila kötete, a vállukat vonogatják. Egyszóval nagyon megdöbbentett a cikk. Valóban ilyen lenne a többség?

Velő Zsuzsanna, Monorierdő, 8. o.

... MINT ÁTFUTNI EGY KÉPREGÉNYT

Nagy megdöbbenéssel olvastam nemrégiben a Pajtásban, hogy vannak olyanok, akiknek teher az olvasás. Számomra egy szép ifjúsági regény elolvasása nagyobb öröm, mint egy képregényt átfutni. Legszívesebben a vidám, fordulatos ifjúsági és az állatokkal kapcsolatos könyveket olvasom. Négy éve vagyok tagja a könyvtárnak, de az öcsém már óvodás kora óta eljár velem, s böngészi a könyvespolcokat. Kedvenc íróim: Janikovszky Éva, Bálint Ágnes és Rónaszegi Miklós. Legkedvesebb könyveim: Az állatvilág titkai, Alexandr Beljajev: A kétéltű ember, Rónaszegi Miklós: Gézengúzok és G. Szabó Judit: Megérjük a pénzünket. Különösen a két utóbbi könyv nagyon a szívembe férkőzött, mert rengeteg vidám dologról lehet olvasni bennük. Tanáraim szerint jó fogalmazó vagyok, s én ezt a tulajdonságot a könyvektől kaptam.

Úgy gondolom, mindenkivel meg kellene szerettetni az olvasást, hiszen egy jó könyv mindig nagy élmény, olvasni mindig öröm, újabb lépés a tudás kapujához.

Oroszi Mónika, Dunakeszi

BUSZON IS

Igaz, hogy már nem vagyok úttörő, óvónői szakközépiskolába járok, harmadikos vagyok. Az én tapasztalatom is megegyezik a cikkben írottakkal. Sok olyan fiatal van, aki nem szeret olvasni, az osztályunkban is vannak ilyenek, de azért a többség szereti a könyveket. Én bejáró vagyok, másfél órát buszozok naponta, s igyekszem ezt az időt hasznosan eltölteni, s amikor van rá alkalom, mindig olvasok. Először osztálytársnőim furcsán néztek rám emiatt, de már ők is kezdenek rászokni az olvasásra. Hétéves korom óta rendszeresen olvasok, előbb mesekönyveket, majd kalandregényeket, utána jöttek a komolyabb könyvek, a klasszikus regények, és a mai magyar írók könyvei. Azért írtam meg mindezt, hogy lássa Kati néni, nemcsak olyan gyerekek vannak, mint a cikk szereplői.

Ambrus Magdolna, Nyíregyháza

AMIT MÁS ÁTLAPOZ...

Nagyon szeretek olvasni, talán néha a tanulás rovására is olvasok. A televíziót jóval kevesebbet nézem, mint átlagosan a gyerekek. Volt az osztályunkban egy felmérés, hogy ki hány órát nézi a tévét a hétvégeken. Igencsak elcsodálkoztam, amikor kiderült, hogy van, aki 8—10 órát is a tévé előtt ül. Vajon ők mikor olvasnak? De vannak az osztálytársaim között, akik szeretnek olvasni, s a téli szünetben két-három könyvet is elolvastak. Teljes mértékben igazat adok abban, ami a cikk utolsó bekezdésében olvasható a fantázia gazdagításáról és a fogalmazó készségről. Nekem a kedvenc tantárgyam az irodalom, szeretek fogalmazni és természetesen olvasni. Leíró fogalmazást szeretek legjobban írni, s talán ezért kedvelem Fekete István regényeit, azokban mindig található egy-egy szép leíró rész, amit a többi gyerek esetleg átlapoz, nekem ezek a kedvenc soraim.

Hidas Ildikó, Pilisvörösvár

Leveleznénk! Válaszolj!

HATODIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK: KONCZ KATALIN, Szentlőrinckáta, Kossuth út 17. — 2255; SZABÓ ERZSÉBET, Létavértes, Kassai u. 60. — 4283; DOBOS CSILLA, Budapest, Temető u. 61. — 1029 (naptárt, matricát gyűjt, szereti a sportot és a zenét); PERGER TAMÁS, Budapest, Eperjes u. 72. — 1204; SZABÓ LÁSZLÓ, Tiszafüred, Schönn B. út 52. — 5350 (szereti a mókát, kacagást, a sportot és a jó könyveket); PITLIK MÓNIKA, Tiszakarád, József A. út 12. — 3971 (bélyeget, naptárt, képeslapot gyűjt); GYÖRGY IVÁN, Pécs, Asztalos J. út 9. — 7624 (képeslapot, naptárt gyűjt); GYŐRFI RITA, Dombóvár, Munkácsy u. 9. — 7200; TÓTH VERONIKA, Győr, Munkásőr út 52. — 9023 (bélyeget, kártyanaptárt cserebérél); SCHMUCK MELINDA, Szendehely, Erdészlak 1. — 2640 (sportol); MARÁZ KORNÉLIA, Sopronkövesd, Kossuth u. 110. — 9483; LÁSZLÓ ERZSÉBET, Kartal, Alkotmány u. 60. — 2173.

HETEDIKESEK ÍRJANAK: OLÁH EDIT, Kisújszállás, Cserepes út 17/a. — 5310 (bélyeget, kártyanaptárt, szalvétát gyűjt).

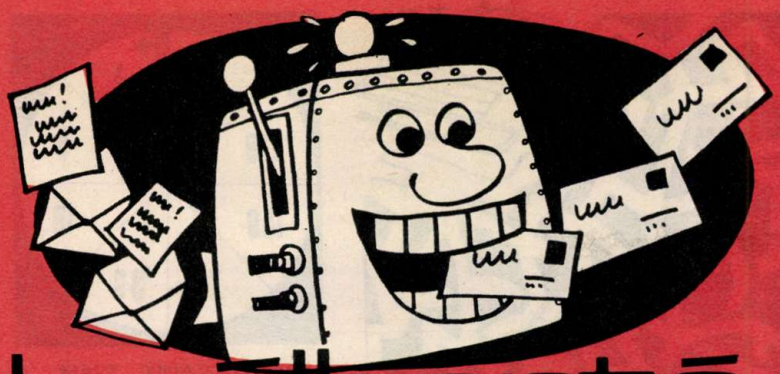

levélbontó

Mit üzen a Pajtás?

MIÉRT NINCSEN minden Pajtásban keresztrejtvény? – kérdezi Hajdú Ildikó (Vámosoroszi, Móricz Zs. u. 9. – 4966). Biztosan a klasszikus rejtvényformát kedveled legjobban, de vannak, akik szívesebben fejtenek másféle rejtvényeket is. Ezért főleg az egy témára épülő Töprengőben nem közlünk keresztrejtvényt akkor, ha az adott témával kapcsolatban célszerűbbnek látszik másféle rejtvények felhasználása. Persze, ez ritka eset. Sikeres fejtörést!

AZ ÁLLATORVOSOKAT milyen iskolában képezik? – érdeklődik levelében Szabó Anikó Dobozról (Rákóczi u. 30. – 5624). Ez a szakma egyetemi végzettséget igényel, az Állatorvostudományi Egyetemen szerezheted meg az ehhez szükséges végzettséget. Tehát egyelőre jelentkezz középiskolába – lehetőleg gimnáziumba –, s majd a továbbtanulásod következő lépcsője legyen ez az egyetem. Aki szereti a természetet, s különösen az állatokat és a földrajzot, választhatja például a biológus, geológus, archeológus (őslénytankutató) pályákat, ezeket szintén egyetemeken oktatják.

PAJTÁS-CSOKOR AKCIÓNKAT lezártuk. De sok más lehetőség van a hálátok kifejezésére a tanulás hétköznapjain is, no meg természetesen a pedagógusnapon. Sajóvámosi nyolcadikosok! Törjétek a fejeteket: milyen kedves ötlettel juttatjátok majd kifejezésre megbecsüléseteket az illető tanár iránt.

DIVATTERVEZŐK jeligére válaszoljuk: ilyen képesítést az iparművészeti főiskolán szerezhettek. Ehhez jó lenne képzőművészeti szakközépiskolában továbbtanulni a nyolcadik után (Budapesten, Pécsett és Szegeden van erre lehetőség), ahová viszont a sokszoros túljelentkezés miatt nehéz bekerülni, a felvételi nagyon alapos felkészülést igényel. Ha ez nem sikerülne, gimnáziumi érettségivel is jelentkezhettek a főiskolára, csak a négy év alatt tudatosan készüljetek a felvételire, fejlesszétek rajztudásotokat valamilyen formában.

Őrsünk gondja

„. . . a legnehezebb az őrsben rendet, fegyelmet tartani" — olvastuk Baumann Zsuzsa levelében (Tát, Felszabadulás út 72. — 2534).

Ahhoz, hogy egy őrsi összejövetelen az őrs tagjai fegyelmezetten viselkedjenek, legfontosabb, hogy a programot előre megszervezzétek.

Az őrsvezető írja ki a faliújságra az összejövetel menetét, s hogy melyik részét ki szervezi meg, természetesen előzetes megbeszélés után. Ügyeljen arra, hogy a feladatok testre szabottak legyenek, különösen az „élenjáró" rendetlenkedőknél kell ezt figyelembe venni. Akinek van humorérzéke, az szervezzen tréfás vetélkedőt, keressen humoros írásokat, gyűjtsön villámtréfákat, vicceket. Egy másik gyerek tanítson játékot vagy egy-egy dalt az őrs tagjainak. Tehát ismerjék a gyerekek, hogy mi minden vár rájuk, tudják előre, hogy komolyabb része is lesz az összejövetelnek, de lesz vidámság, játék is. Így biztosan jobban odafigyelnek a közös munkára. S óva intjük az őrsvezetőket attól, hogy utánozzák a fegyelmezésben a tanárokat. Ne parancsoljanak, inkább kérjék meg társaikat arra, amit el akarnak érni velük. Ha közbeszól valaki, nem muszáj rászólni, ha ezen nevet a társaság, ám nevessen. Próbálják meg elérni, hogy szervezett legyen az együttlét, de mégis kötetlen.

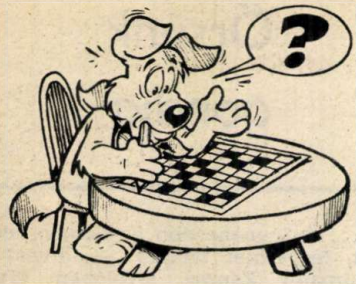

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be! Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: március 7. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ"!

A 4. SZÁM MEGFEJTÉSEI

FEJFEDŐ: a vödör – INDUL A GÉPEZET: az 1-es és a 6-os azonos, a többi ellenkezőleg. – BETŰÓRA: Heinlein Péter. – AZ AJÁNDÉK: a második udvarmesternek. – BETŰREJTVÉNY: fáradtság. HETES–EGYESSEL KEVESEBB: ezerszerese, negyvenegy. – JÁTÉK: leckét író fiú.

NYERTESEK

A 3. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Horváth Zoltán, Bp. XVII.; Baranyai Mónika és Attila, Recsk; Szatmáry László, Gödöllő; Pethő Györgyi, Dombóvár; Csordás András, Nyíregyháza; Lukács Rita, Komárom; Mustos Andrea, Ózd; Bózsó Veronika, Veszprém; Andó Ágota, Ózd; Berta Margit, Szücsi; Hortobágyi Zoltán, Nagyfüged; Terényi Márta, Dunakeszi; Tusori Tibor, Kecel; Riczeg Mária, Tormásliget; Szalai Attila, Eger; Káprál Emese, Budapest, VI.; Varga György, Fadd; Pap Edina, Nagykanizsa; Szívós Andrea, Szeghalom.

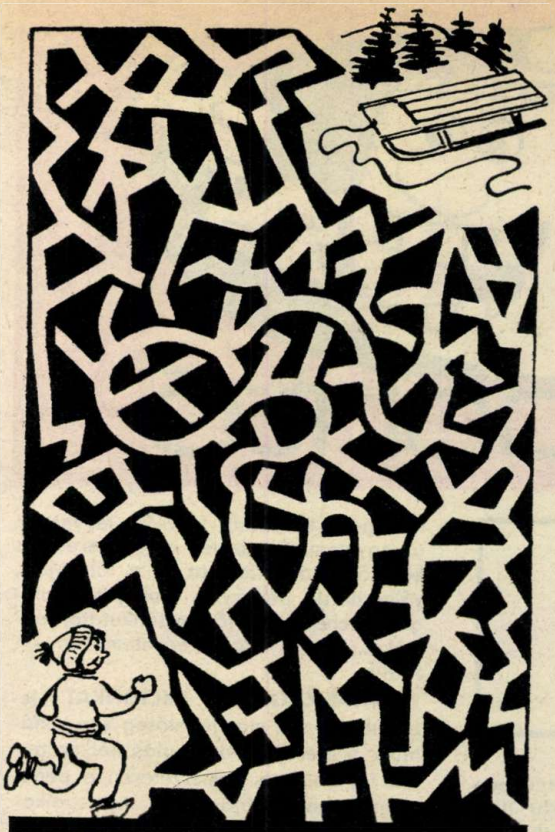

ESIK A HÓ! Peti már siet is, hogy a szombat délutánt ródlizással töltse. Állapítsd meg, hogy eljuthat-e a szánkóhoz!

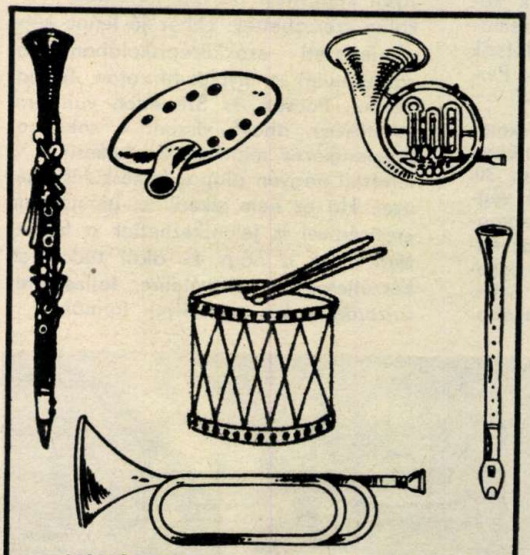

HANGSZEREK. Az egyik „kakukktojás". Melyik és miért?

BETŰREJTVÉNYEK

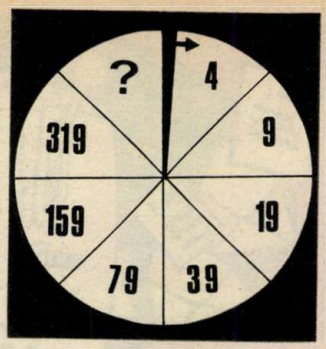

A NYOLCADIK SZÁM. A körben a számok egy bizonyos logika alapján követik egymást. E logika szerint írd be a kérdőjel helyére a hiányzó nyolcadik számot!

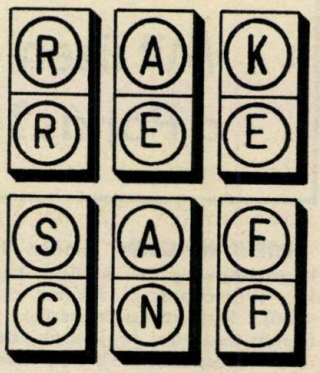

ZENESZERZŐ. Ha a dominóköveket megfelelő sorrendben rakod egymás mellé, egy Kossuth-díjas magyar zeneszerző nevét kapod megfejtésül.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TOTÓ

1. Ki gyártja az R/40-es típusú számítógépeket?

1: KGST-államok; 2: IBM cég; X: a japánok.

2. Hány programlépés fér be a hazai gyártású PTK–1050-es programozható zsebszámológépbe?

1: 10 lépés; 2: 50 lépés; X: 25 lépés maximálisan.

3. A zsebszámológépet jobbkezeseknek bal kézzel kell kezelni, mert:

1: a jobb kéz durva, és sérti így a gépet; 2: jobb kézzel kell bekapcsolni; X: közben a részeredményeket le tudják írni.

A megoldásokat dr. Appel György, Fővárosi Pedagógiai Intézet, Budapest, Bródy S. u. 14. címre küldd be. A borítékra írd rá: **„Számítástechnikai totó".** Az előző szám nyertese: Vida Gábor, Baja.

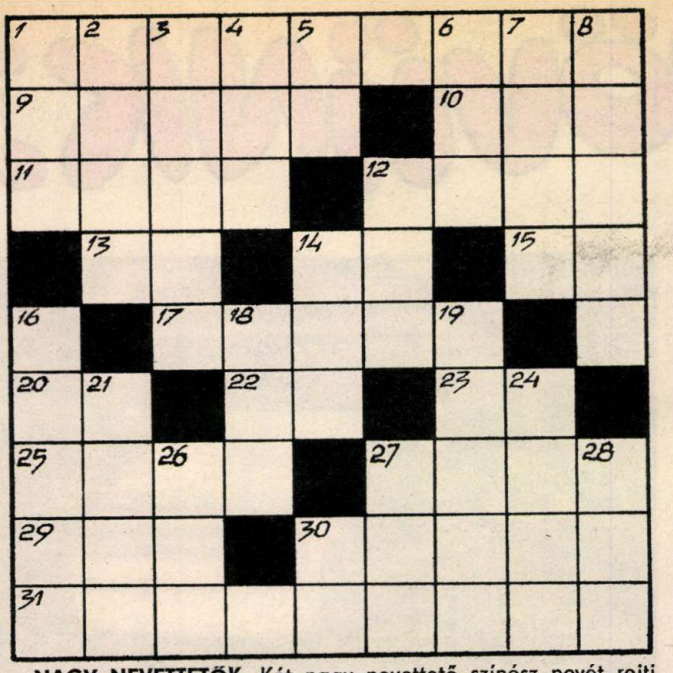

NAGY NEVETTETŐK. Két nagy nevettető színész nevét rejti a vízszintes 1. és 31. sor. E két megfejtést kell beküldeni.

VÍZSZINTES: 1. Nagy komikus színész volt a magyar film hőskorában (hatodik kocka: kettős betű). 9. Riadó, idegen szóval. 10. Vajda János faluja. 11. Egyenletes. 12. Anglia egyik közigazgatási területe. 13. Két betű az ABC-ből. 14. Így mondja egy szögedi embör azt, hogy kell. 16. Gábor lesz belőle! 17. ... vértanúk. 20. Lufiban van! 22. Argon vegyjele. 23. Kettős megállóhely. 25. Divatosság, ízlés. 27. Bibliai személy. 29. Az ENSZ angol nyelvű rövidítése. 30. Bőrétől megváló. 31. Híres francia komikus színész (filmjeit még ma is játsszák a televízióban).

FÜGGŐLEGES. 1. Méhlakás. 2. ... iacta est (a kocka el van vetve. Julius Caesar mondása). 3. Értelmetlen tekintetű. 4. Mindig jár, mégis egyhelyben áll. 5. Simay Mihály. 6. Német keresztnév. 7. Éget. 8. Hegység a Szovjetunióban. 12. Párás levegő. 14. Végtag. 16. Régi török név. 18. Pénzt tesz a takarékba. 19. Nagyon szeresd. 21. Olasz filmek végére írják. 24. Rába ETO játékosa (Sándor). 26. Történelmi időszak. 27. Csapágyat zsíroz. 28. Növekszik, népiesen. 30 Módhatározórag.

BETŰKIRAKÓ. A betűk utáni számok azt mutatják, hogy a szövegben hányadik betűként és hányszor fordulnak elő. Megfejtésül nagy költőnk egyik ismert verssorát, a költő vezetéknevét, utónevének első betűjével és a vers címét kapod.

H: 1, 22, 45. A: 2, 5, 13, 15, 21, 23, 25. S: 3, 4, 9, 10, 19, 20, 41, 47. L: 6, 36, 39. K: 7, 37. O: 8. G: 11. Y: 12, 29, 43. R: 14, 30, 34. P: 16. I: 17. T: 18, 49. Z: 24, 48. F: 26, 44. É: 27. N: 28. E: 31, 33, 42. D: 32. Ü: 35. Ö: 38. C: 40. U: 46. (49 betű)

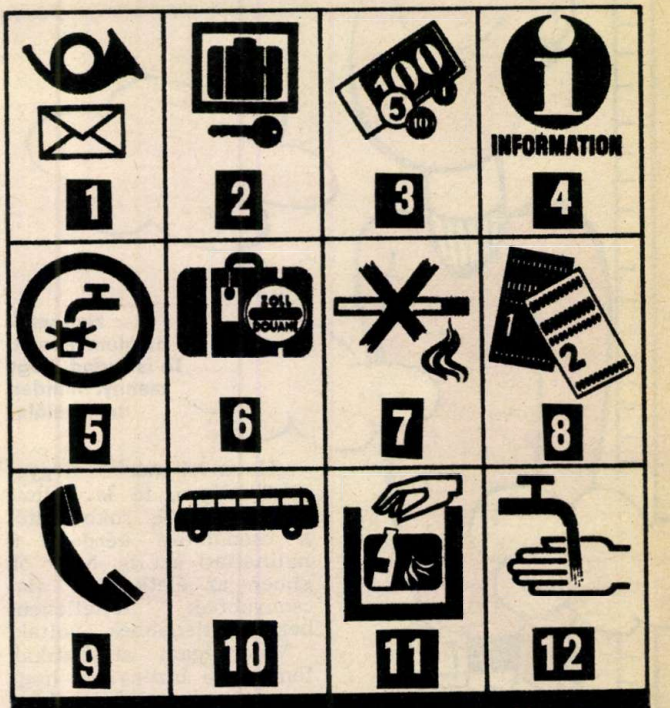

PÁLYAUDVARON. Utazásaid során, akár Magyarországon, akár külföldön, biztosan találkoztál már az itt bemutatott jelekkel. Tudod-e, melyik mit jelent?

A MŰVÉSZET ÉLETFÁJA

(Ezeket a megfejtéseket külön levelezőlapon küldd be! Azt is írd rá: ÉLETFA. Eredményhirdetésre a sorozat végén kerül sor.)

1. A festmény címe: Hunyadi László búcsúja. Ki festette? A: Benczúr Gyula? B: Madarász Viktor?

2. Stróbl Alajos: Anyánk. A művész 1896-ban alkotta leghíresebb szobrát. Milyen anyagból? A: márvány? B: gipsz?

3. Budapest legforgalmasabb pályaudvara a Keleti pályaudvar. Melyik évben épült fel? A: 1900? B: 1874?

4. A romantikus korszaknak megvolt a maga jellegzetes divatja. Melyik európai nagyváros formálta igazán az ízlést?

ÉGIG NÖVÜNK?

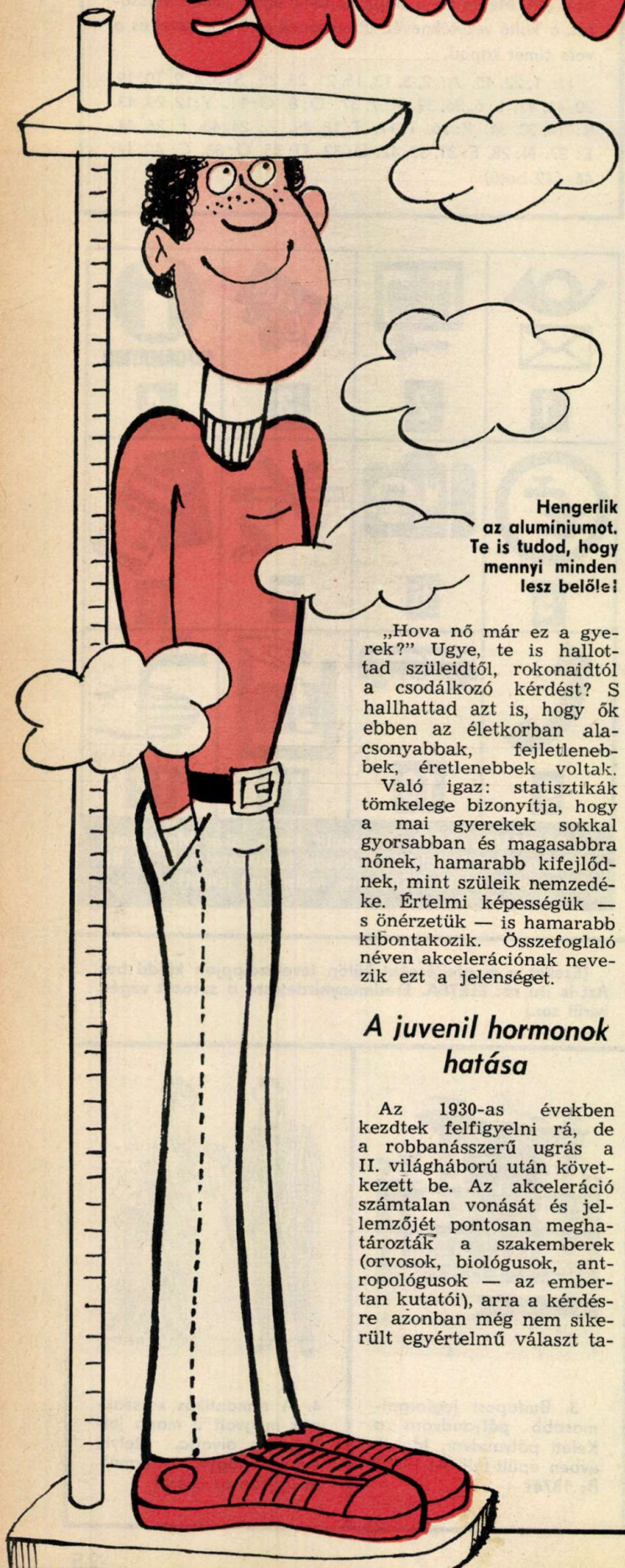

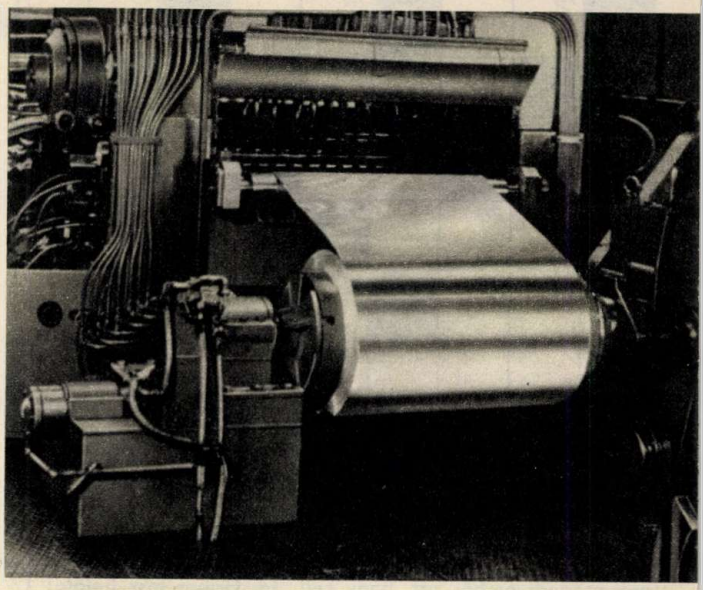

Hengerlik az alumíniumot. Te is tudod, hogy mennyi minden lesz belőle!

„Hova nő már ez a gyerek?" Ugye, te is hallottad szüleidtől, rokonaidtól a csodálkozó kérdést? S hallhattad azt is, hogy ők ebben az életkorban alacsonyabbak, fejletlenebbek, éretlenebbek voltak.

Való igaz: statisztikák tömkelege bizonyítja, hogy a mai gyerekek sokkal gyorsabban és magasabbra nőnek, hamarabb kifejlődnek, mint szüleik nemzedéke. Értelmi képességük — s önérzetük — is hamarabb kibontakozik. Összefoglaló néven akcelerációnak nevezik ezt a jelenséget.

A juvenil hormonok hatása

Az 1930-as években kezdtek felfigyelni rá, de a robbanásszerű ugrás a II. világháború után következett be. Az akceleráció számtalan vonását és jellemzőjét pontosan meghatározták a szakemberek (orvosok, biológusok, antropológusok — az embertan kutatói), arra a kérdésre azonban még nem sikerült egyértelmű választ találniuk, hogy mi okozza a növekedést, a fejlődés nagyarányú felgyorsulását.

A miértek magyarázatára számtalan feltevés született. A legegyszerűbb összefüggésnek azt tartják, hogy annyival nőnek nagyobbra a mai ifjak, amennyivel összességükben javultak az életkörülményeik: a táplálkozási és lakásviszonyok, az orvosi ellátás és a higiéniai körülmények stb. Van olyan magyarázat is, amely kiemelkedő jelentőséget tulajdonít a táplálkozási szokások — és lehetőségek — alapvető megváltozásának.

A sokféle és nagyobb mennyiségű fehérje fogyasztása bizonyosan fontos a fejlődésben levő szervezetnek, de a hatást még az is fokozhatja, hogy manapság sokkal fiatalabb állatok húsát fogyasztjuk. Néhány emberöltővel ezelőtt a népesség zömének csak ünnepidőben jutott húsféle az asztalára. S az is milyen: csak a már többször fialt kocát fogták hízóra, a tyúkot meg akkor vágták le, ha már kevesebbet tojt. Hasonló volt a helyzet a marha és a birka esetében is. Ma pedig a jérce, a pecsenyekacsa, a bébipulyka járja, és a sertés, a szarvasmarha is fiatalon eléri a vágósúlyát. (Nagyüzemi körülmények között csak így gazdaságos tartani.)

A növendék állatok húsa ízletesebb, fehérjedúsabb és vitaminban gazdagabb, s emellett olyan fontos anyagokat is tartalmaz, amelyek „felnőttkorukban" már elbomlanának. A feltételezések szerint a fiatalabb állatok húsában levő hormonszerű anyagok (juvenil hormonok) is hozzájárulnak ahhoz, hogy nagyobbra nőnek a mai gyerekek. (Igaz, hogy a hormonok közvetlenül csak az adott faj egyedeiben hatásosak, de szerkezeti anyagaik hasznosulhatnak az emberben is.)

Az aluminium a ludas

Szovjet kutatók egy újabb érdekes elmélettel hozakodtak elő. Feltételezéseik szerint az akceleráció kibontakozásában az alumínium a ludas.

Méltán mondhatjuk, hogy „alumíniumkorban" élünk. Mindennapi környezetünket elözönli a fehér fém: állandóan találkozunk vele járműveinken, lakásainkban, a laboratóriumokban, az üzemekben. Alumíniumpor terjeng a levegőben — ezt percről percre belélegezzük, s ezenkívül még faljuk is az alumíniumot: a főzőedényekről, az evőeszközökről lekopó szemcsék formájában.

Hosszúra nőtt hetedikesek. Azt mondják, még mindig jobb felfelé nőni, mint szélességben erősödni

Az ember felfelé törekszik. Ráadásul még különböző szerkentyűket is szerel a talpa alá

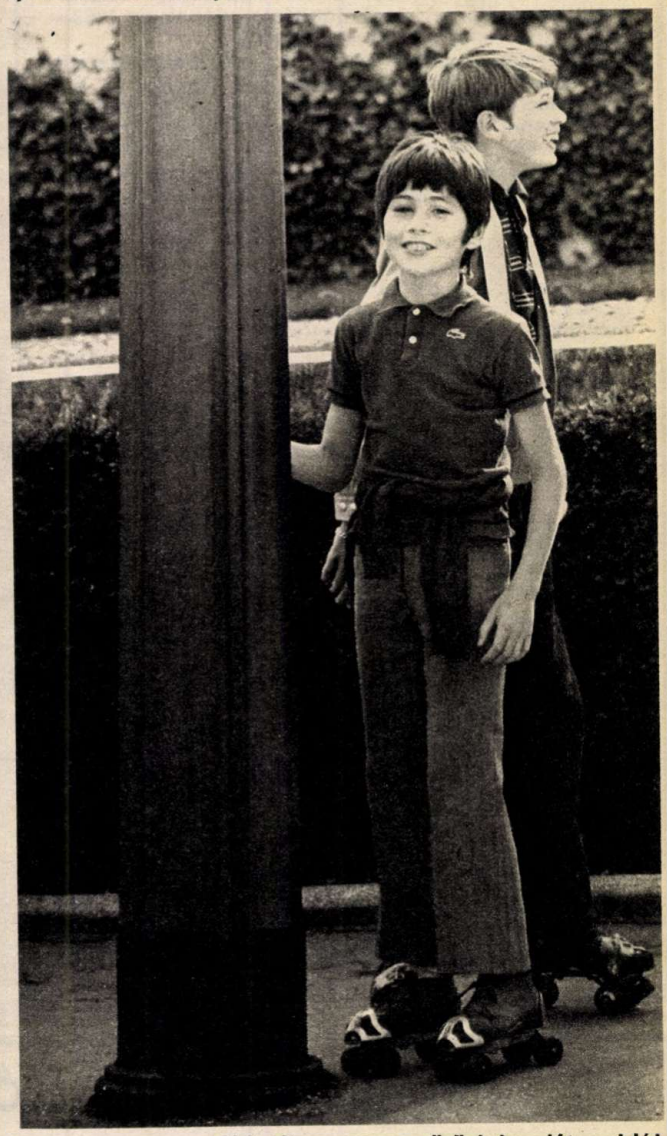

Akármilyen nagyra növünk is – játszani jó!

A biológusok felderítették, hogy az alumíniumnak valóban lehet növekedésserkentő hatása azáltal, hogy a szervezetben az elcsontosodási folyamat főszereplőjének, a foszfátnak az ellenlábasa. Emellett része van a hám- és kötőszövet kialakulásában. Bizonyos emésztő enzimek működését is serkenti (a gyomorban a fehérjebontó pepszinét, valamint a hasnyálmirigy zsírbontó enzimét), ezáltal gazdaságosabbá teheti a táplálék emésztését és felszívódását.

A biológiai bizonyítékokat régészeti és őstörténeti adalékokkal egészítették ki a szovjet kutatók. Bizonyos statisztikai összefüggést figyeltek meg ugyanis a primitív ősember „főzőkultúrája", valamint testmagassága között. A feltevések szerint őseink testmagassága akkor kezdett hirtelen növekedni, amikor agyagedényekben kezdték tárolni ivóvizüket, ételeiket. (Az agyag nagy mennyiségben tartalmaz alumínium vegyületeket.) A neandervölgyi ember 155—160 centiméter magas lehetett, míg a cro-magnoni körülbelül 180 centiméteres. Az ókorban és a középkorban — amikor a mázas cserépedények használata dívott — ezekből nem oldódhatott ki az alumínium — abbamaradt az emberi faj nagyobb mérvű növekedése. A római polgárok és az egyiptomiak például körülbelül 165 centiméteresek lehettek.

Hol a növekedés határa?

A XX. században évtizedről évtizedre nőtt a világ alumíniumtermelése, egyre inkább elterjedt a fehér fém hétköznapi életünkben, s tény: jelentősen nőtt a népesség átlagmagassága is. Talán valóban szoros összefüggés van a két tény között, jóllehet, a szovjet kutatók szerint is sok élettani kísérlet és statisztikai megfigyelés szükséges még a feltevések igazolásához.

Hol a növekedés határa, meddig gyorsulhat az emberi szervezet fejlődése? Néhány kutató szerint az emberi faj — úgy tűnik — lassacskán eléri optimális testméreteit.

De hogy ezen belül egy-egy gyerek mekkorára nő, az elsősorban szüleitől örökölt tulajdonságainak, valamint táplálkozásának és életmódjának függvénye.

Montskó Éva

FELHÍVÁS

Általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várjuk a PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT-hoz építőipari szakmunkástanulónak az 1983—84-es tanévre, az alábbi szakmákra:
autószerelő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, építőgép-szerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, épületasztalos, magasépítő-ipari ács-állványozó, szobafestő-mázoló (tapétázó), vízszigetelő, épületburkoló, kőműves, padlóburkoló, vasbetonkészítő, bádogos, műköves.
Vidékiek részére kollégiumot (autószerelő szakma kivételével), valamint teljes ellátást biztosítunk.
Megjegyzés: magasépítő-ipari ács-állványozó, kőműves, vízszigetelő, vasbetonkészítő szakmák esetében 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést fizetünk.
Jelentkezés: írásban a vállalat személyzeti és oktatási osztályán, Budapest XXI., Kiss János altábornagy u. 19—21. — 1751. Személyesen a szakoktatási csoportnál. (Megközelíthető: Boráros térről gyorsvasúttal a végállomásig, onnan a 38/b jelű autóbusszal a 3. megálló.)

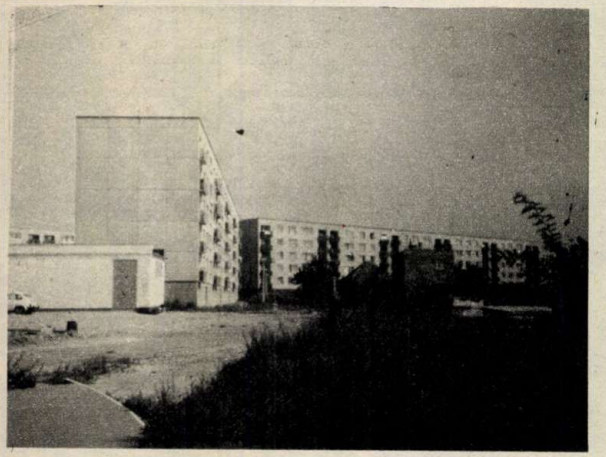

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó
fonó-szövő szakmára lányokat, textilgépszerelő, lakatos és villanyszerelő szakmára fiúkat
szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1982–83-as tanévben fejezik be az általános iskolát. A tanulóidő 3 év.
A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900–1120 Ft között van.
Az utolsó évben már teljesítménybér!
Szakmunkásvizsga után a lányok leányszállóban, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.
Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.
PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály
Budapest XI. ker., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓK, FIGYELEM!

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata, a Magyar Hajó- és Darugyár várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázásra:
szerkezetlakatos, csőszerelő, gépszerelő, ács-állványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő.
A gondtalan tanuláshoz biztosítunk: kollégiumi elhelyezést, korszerűen felszerelt tanműhelyt, tanulmányi ösztöndíjon felül — szakmától függően — 250—500 Ft társadalmi ösztöndíjat, napi 3 Ft térítésért ebédet. Nyereségrészesedést, üdülést balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőséget vállalatunk nyolc sportszakosztályában.
Minden héten szabad szombat.
Szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség, munkába álláskor 1500—2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.
Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:
MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. — 1904
Telefon: 296-203

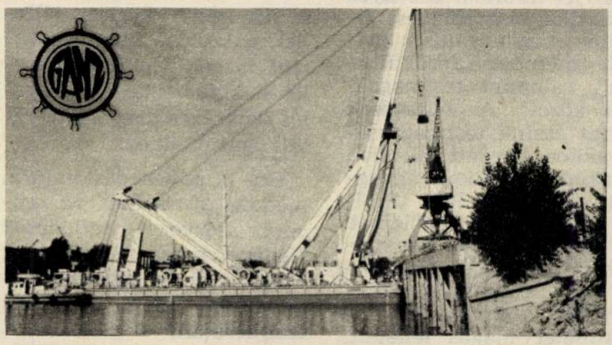

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon: 53.
MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred. Telefon: 06-80 40 100
MHD Váci Gyáregysége, Vác, Derecske dűlő. Telefon: 06-27 11 411

A NAGYALFÖLDI KŐOLAJ- ÉS FÖLDGÁZ-TERMELŐ VÁLLALAT szakmunkástanulókat iskoláz be

SZÉNHIDROGÉNKITERMELŐ szakmára az 1983–84-es tanévre. Képzési idő: 3 év.

A képzés helye:
612. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Orosháza, Kossuth tér 4.

A tanulók korszerűen felszerelt kollégiumban nyernek elhelyezést, melynek havi díja 120 Ft.

Juttatások: munkaruha, 500 Ft társadalmi ösztöndíj, 200 Ft ösztöndíj-kiegészítés, valamint tanulmányi eredménytől függően tanulmányi ösztöndíj.

A szakmunkásképző intézet elvégzése után három műszakban dolgoznak, Szeged, Orosháza, Hajdúszoboszló térségében.

Feladatuk: kőolaj- és földgázkitermelést szolgáló berendezések kezelése.

Csak fiúk jelentkezését várjuk!

A jelentkezési lapot az iskola címére kell továbbítani.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Kőműves, ács-állványozó, bádogos-tetőfedő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtés- és csőhálózatszerelő, épületasztalos, fapadlózó-műanyagburkoló, hidegburkoló, szobafestő-mázoló szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 15—17. életévüket 1983-ban betöltik és az általános iskola 8. osztályát elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói. Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, kollégiumot, napi 3 Ft-ért teljes ellátást; tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk. Továbbá rendszeresen hazautazási kedvezményt, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj-kiegészítést, valamint kőműves, ács-állványozó tanulóknak 500 Ft, a többi szakmában 250 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk. Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat. Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST.

Pontos címünk:
Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat, szakoktatási csoport, Budapest, XIII., Lehel u. 10/a.
Telefon: 494-300/121-es mellék

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az EGYT

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége – gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra: vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, villamoshálózat-szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek), elektroműszerész, szobafestő-mázoló (tapétázó), padlóburkoló, csatornaműkezelő.

A képzési idő 3 év, kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek a következő szakmában: általános vegyipari. A képzési idő 4 év, kollégiumot biztosítunk.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt: tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 250 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés, jutalom, szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.) üdülési és kulturális lehetőség.

A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat: gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.

A pályakezdőket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. A továbbtanulással kapcsolatos további részletes tájékoztatást az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya ad.

Címünk: Budapest X., Keresztúri út 30–38.
Levélcím: Budapest, Pf. 100 – 1475 Telefon: 836-702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek – vár az EGYT

HIRDETÉS

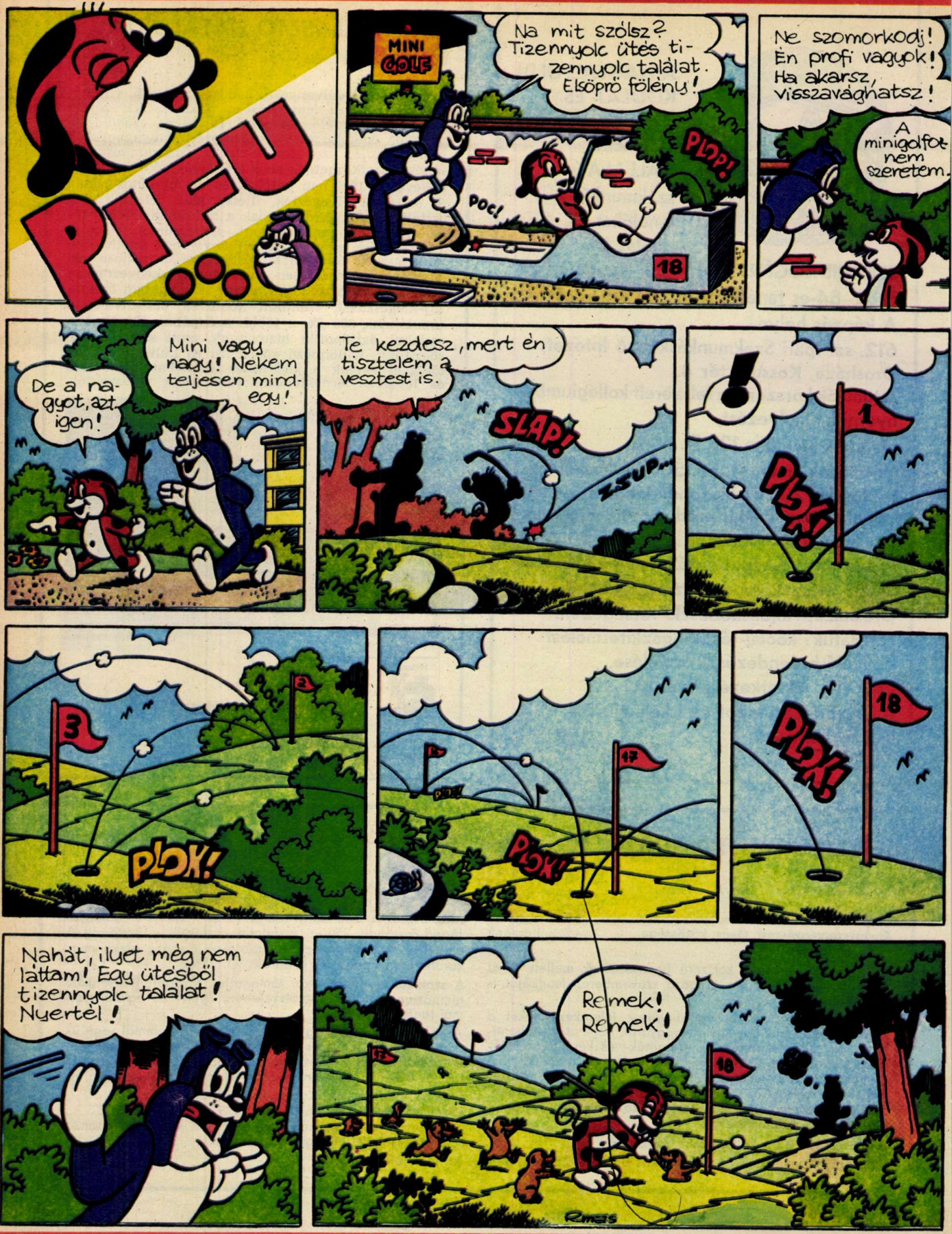
PIFU
MINI GOLF
Na mit szólsz? Tizennyolc ütés tizennyolc találat. Elsöprö fölény!
DOC!
PLOP!
18
Ne szomorkodj! Én profi vagyok! Ha akarsz, visszavághatsz!
A minigolfot nem szeretem.
De a nagyot, azt igen!
Mini vagy nagy! Nekem teljesen mindegy!
Te kezdesz, mert én tisztelem a vesztest is.
SLAP!
ZSUP...
1
PLOK!
3
PLOK!
17
PLOK!
18
PLOK!
Nahát, ilyet még nem láttam! Egy ütésből tizennyolc találat! Nyertél!
Remek! Remek!
18
Rmas

CSAK 3 ÉV SZORGALOM

s a jövedelmed havonta 3200—6000 Ft-ig mehet!

Az 1983 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény: díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 5 Ft-ért napi háromszori étkezés, havonta 500 Ft szociális ösztöndíj, 320—700 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Válassz gyáregységeink közül!
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT

- **Lőrinci gyára**
  Budapest, Gyömrői út 85—91. — 1183;
- **Újpesti Cérnagyár**
  Budapest, Váci út 91. — 1044;
- **Kaposvári gyár**
  Kaposvár, Jutai u. 6. — 7400;
- **Miskolci gyár**
  Miskolc, József Attila u. 21. — 3527;
- **Váci gyár**
  Vác, Vám u. 1. — 2600.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését az alábbi szakmákra: **általános vegyianyaggyártó, esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács- és állványozó, kőműves (kiemelt szakmák), géplakatos, vegyigépszerelő, diesel-mozdonyszerelő, felvonószerelő, villanyszerelő, villamosgép-szerelő, elektroműszerész, irányítástechnikai műszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő- mázoló és autószerelő.** Kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege 250—500 forintig terjed.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A gyakorlati oktatás idején a tanulók kedvezményes ebédet, védőételt térítést, védőruhát, tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk. Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és a Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a **Budapesti Vegyiművek személyzeti és oktatási osztályán (Budapest IX., Kén utca 5. — 1097. Telefon: 277-275)**

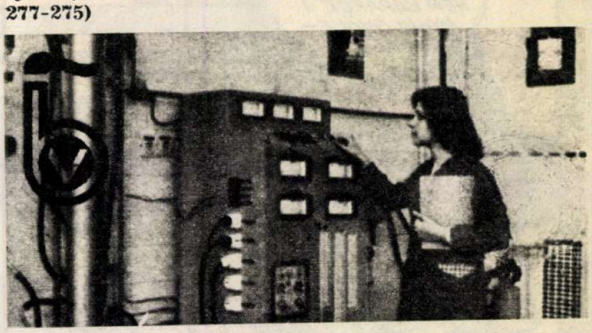

HOZZÁNK JÖSSZ? JÓL JÁRSZ!

Az 1983—84-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal.

A szakmunkásvizsga után szövő munkakörben bérbesorolástól függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135

HIRDETÉS

ALASZKAI ARANYRÖGÖK

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

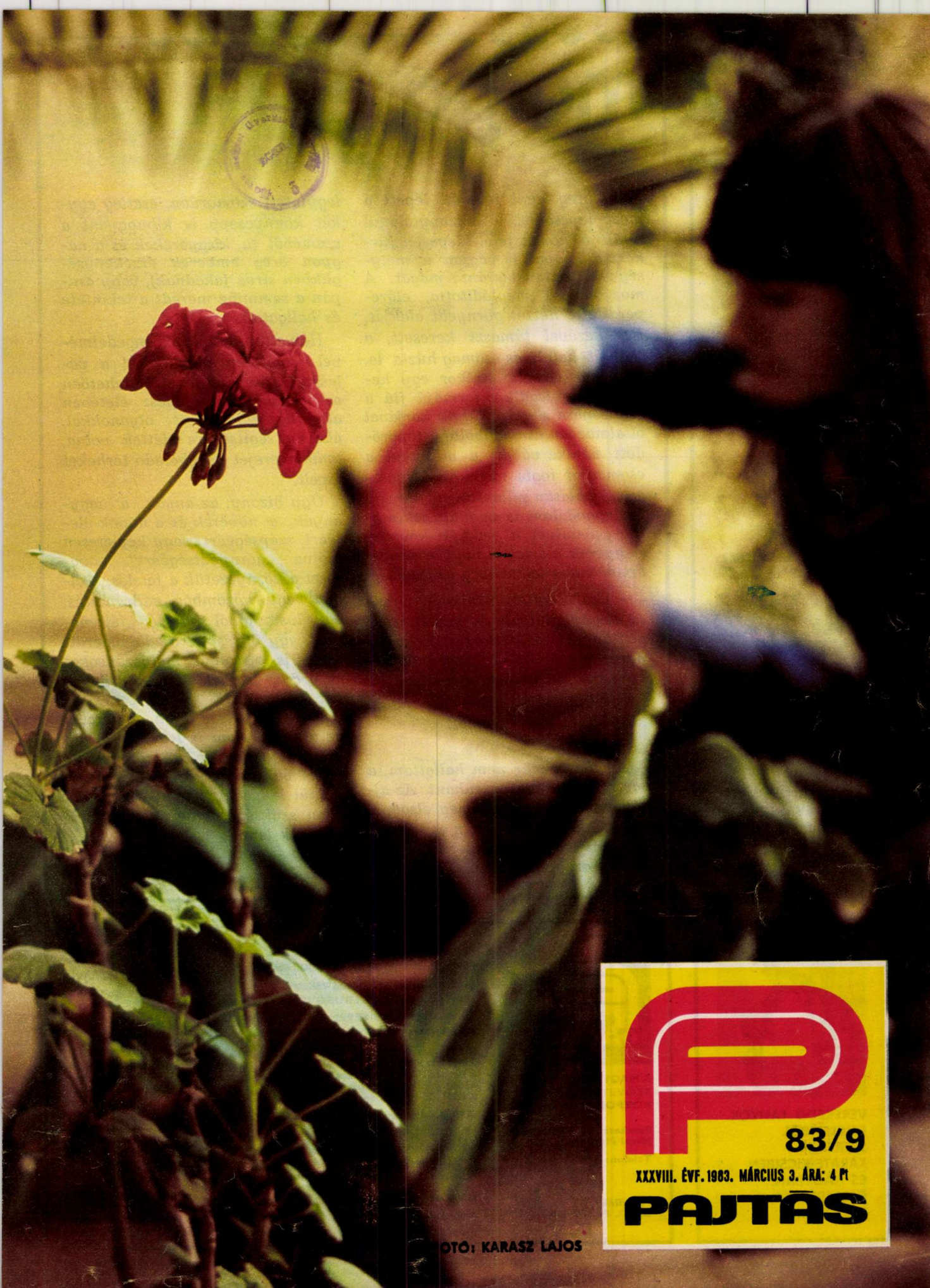

FOTÓ: KARASZ LAJOS

83/9

XXXVIII. ÉVF. 1983. MÁRCIUS 3. ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

HÁNCSBÓL PAPUCSOT. DIÁKOK A BÚCSÚBAN. TE MIVEL KÉSZÜLSZ? VÁSÁRNAP LESZ...

MEGKÉSETT COUNTRY ŐSÖK. ZENEKAR 100 FOKON. VADNYUGAT COLT NÉLKÜL. A POSZTEREN: A 100 FOLK CELSIUS.

VEREKEDŐ LÁNYOK. FÉLELEMBŐL SZERELEM. KARATE KICSIBEN ÉS NAGYBAN. CSERÉPTÖRÉS, LÉCTÖRÉS.

margó

Az öreg néni tétován lépett a mozgólépcsőhöz. Bizonytalanul nyúlt a korlát felé. Idegesen fürkészte, hogyan is vágjon a mélységnek. Aztán elszánta magát. A mozgólépcső meglódította, előreperdítette hétrét görnyedt alakját. Bal kezével támaszt keresett, a jobbját hatalmas csomag húzta le. Már-már elesett, amikor egy hetedikes-nyolcadikos formájú fiú a segítségére sietett. Egyik karjával oltalmazóan átnyalábolta a töpörödött nénike vállát, a másikkal a csomagját fogta meg. Az öregasszony hálásan pillantott rá, de egy kis aggodalom is vegyült tekintetébe, amellyel a pakkját követte. A gyerek elértette, hogy a ráncos arcon miért jelent meg az ijedtség.

– Csak segítek, nénike – mondta megnyugtatóan. – Tessék nyugodtan rámtámaszkodni! És miért nem tetszik felegyenesedni? Hiszen már én viszem a csomagját!

– Késő, fiam. Már nem tudom kinyújtani a derekamat.

– Miért?

A választ már nem hallottam, a metró az állomásra suhant. Az ajtókat megostromló tömeg elsodorta mellőlem őket. Azóta is töprengek, mi lehet a felelet, mit mondhatott az öregasszony. Talán csak legyintett szomorúan, esetleg egykét könnycsepp is kibuggyant a szeméből (a kisgyerekek és a nagyon öreg emberek érzékenységükben sírva fakadnak), vagy csupán a semmibe meredt a tekintete és hallgatott.

Helyette – utólagos engedelmével – most én mondom el a választ. Görnyedtségének feltehetően az az oka, hogy egész életében alig-alig találkozott olyanokkal, akik a segítségére siettek volna, amikor erejét meghaladó terheket cipelt.

Úgy bizony, az anyák, a nagyanyák, a nővérek és a húgok életéért, szépségéért, vagy képletesen szólva „görnyedtségéért" nagyrészt a környezetük a felelős. Például egy közömbös vállrándítás, egy lustaságból fakadó „félrenézés", egy önzésből eredő ingerült sértés is karcolhat mély ráncokat az arcra, festhet őszre hajtincseket.

Mindezt persze, nem mondta el az anyóka. Nem is lehet erről így beszélni a metrón, a zötykölődő, bóbiskoló utasok között. De szavak nélkül is megérthetnénk egymást. Nem szükséges ehhez gondolatolvasónak lenni.

Elég figyelni.

Bőcs Ferenc

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztő: BŐCS FERENC, SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

83.0153 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza

Napjainkban a halálesetek ötven százalékát a szív és érrendszeri megbetegedések okozzák. Ha védekezni akarsz, mozognod kell!!

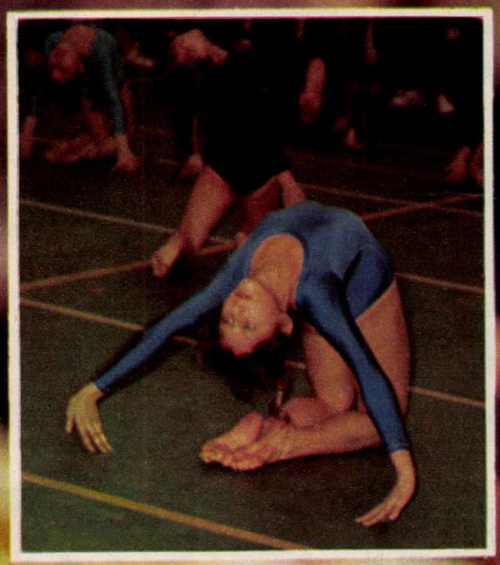

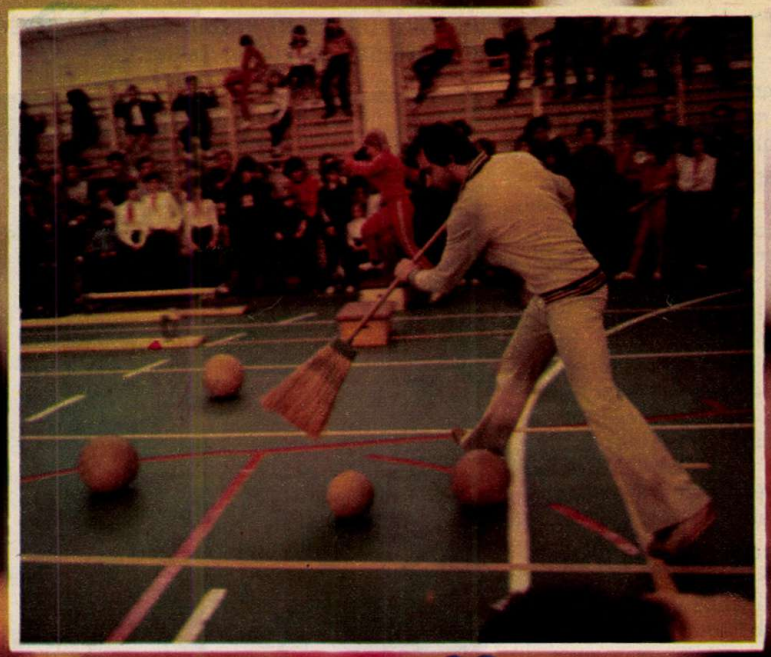

SZÍVÜGY A SZÍV-ÜGY

A PINGPONGLABDÁK SZEDEGETÉSE SOKKAL DERŰSEBB TEVÉKENYSÉG A TABLETTÁK SZEDEGETÉSÉNÉL

VITAMINDÚS JÁTÉK! KÉSZÜLNEK AZ EGÉSZSÉG EHETŐ EMLÉKMŰVEI

GYERÜNK APU...! „EGY KICSI MOZGÁS MINDENKINEK KELL...!"

Ilyen vidám konferenciát még életünkben nem láttunk!

Pedig igen fontos, mondhatni „véresen" komoly dolgokról esett szó: a szív, és érrendszeri megbetegedések megelőzéséről.

Mielőtt bárki azt hinné, hogy ez a téma kizárólag a fehér köpenyes professzorok magánügye, álljon itt egy megdöbbentő adat. Napjainkban az összes halálesetek ötven százalékát ezek a megbetegedések okozzák!

A veszély tehát gyakorlatilag *mindenkit* fenyeget, nagyságához a mesék legvadabb átkai sem mérhetők. És mégis...

Mindezek ellenére a Rém megfékezésének módszereivel foglalkozó konferencián nyoma sem volt a latin szavaktól hemzsegő konzíliumok fegyelmezetten feszült légkörének. Éppen ellenkezőleg. Az összejövetel inkább a harsányan vidám, látványos show-műsorok hangulatát idézte.

Már a helyszín megválasztása is azt az örömteli tényt sugallta, hogy bármekkora is a veszély, az *igazi megoldást* korántsem a bonyolult és méregdrága gyógyszerek és a bravúros orvosi beavatkozások jelentik sőt, a betegség hatásos megelőzéséhez még csak orvosi végzettség sem kell. Ebben a témakörben bárki önmaga professzora lehet.

*

Az eseményre ugyanis a XVII. kerületi Akácvirág úti iskola vadonatúj tornatermében került sor. Az első hozzászóló tizenkét táncoló tündér volt, az OSC ritmikus sportgimnasztika szakosztályának legifjabb versenyzői. Mondanivalójukat egyetlen szó nélkül adták elő, de azért bárki könnyedén kihámozhatta a lényeget.

Hogy játék az egész. Labdával, ugrókötéllel, szalaggal vagy egyszerűen csak a mozgás örömeért. Hogy a szív és az érrendszer karbantartásának leghatékonyabb gyógyszerét nem a patikákban árulják, nem kell hozzá recept és a legkevésbé sem keserű. Hiszen ki ne szeretne futni, ugrándozni, „a feje tetejére állni", még ha nem is ilyen művészi fokon, ahogy az említett hozzászólók tették?

Ráadásul ami a gyógyszer mellékhatását illeti, az sem jelent túlságosan nagy tragédiát. Tudniillik egészen elfogadható külsőt kölcsönöz annak, aki rendszeresen él vele...

*

A további felszólalók — az OSC idősebb sportolói — lényegében csatlakoztak az előttük szólók véleményéhez. Szintén egyetlen hang nélkül, ám igen látványosan mondták el véleményüket, amely annál is inkább meggyőző volt, mert ezúttal nem a képernyőről vagy a nagy versenyek kissé misztikus környezetéből adták elő. Hanem a közönség sűrű sorai között nyomultak a „küzdőtérre", ugyanolyan gondokról beszélgettek és ugyanazon nevettek, mint mi, egyszerű földi halandók. Szóval ők is közülünk valók...!

Ezután szülők és gyerekek mondták el a véleményüket a szív és érrendszeri megbetegedések megelőzéséről. Ez azután móka volt a javából! Mert kicsit egyszerűbb szavakkal ugyan mint a sportolók, de ők is a játék nyelvén beszéltek. És a tréfás családi sorversenyek harsogó jókedve megint csak azt bizonyította, hogy a félelmetes betegség elleni küzdelem lényegében egészen kellemes elfoglaltság.

*

A konferencia egy másik „munkacsoportja" eközben egy másik teremben ötletszerű képzőművészeti tevékenységet folytatott. Első pillantásra ugyan valamiféle „kis gazdasszony" szakkörre emlékeztetett a látvány, mert a tizenéves művészek különböző konyhakerti növényekből dolgoztak. Ennek megfelelően megannyi ennivaló mű született, amelyek mindegyike — a répa róka, a burgonya-zöldség-káposztalevél elefánt, a répa-karfiol-káposzta teknős, a zellerzöldborsó-fehérrépa zsiráf, stb., stb. — az egészséges táplálkozás emlékműve is lehetett volna.

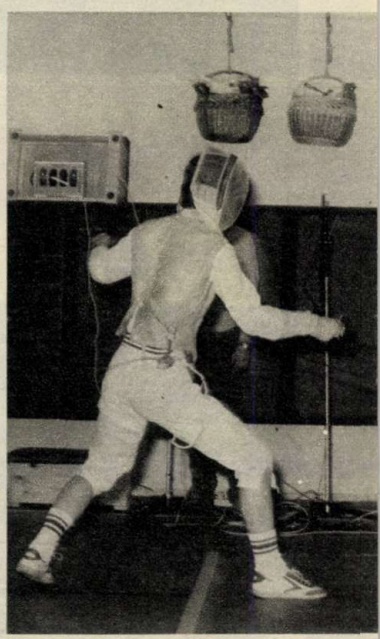

Annál is inkább, mert ezek az élelmiszerek minden szupergyógyszernél hatásosabb fegyverek a már említett félelmetes ellenfél legyőzéséhez. Méghozzá — hagyományos fegyverek. Ezt azért érdemes hangsúlyozni, mert a tudomány felvonultatott néhány még hagyományosabb, mármár elfelejtett, ám annál hatásosabb „harci eszközt" is. A célszerű táplálékok bemutatóján ugyanis búzakorpából, kukoricalisztből, búzacsírából és árpagyöngyből készült ételekkel is találkoztunk, amelyek jótékony hatását szórólapok és prospektusok sokasága bizonygatta.

De hiába. A puszta nevek hallatára sehogyan sem jött meg az étvágyunk. A kétkedés nagyjából egyetlen remekül fogalmazott kérdésben öltött testet:

— Jó, jó... tegyük fel, hogy ezek az ételek egészségesek. De vajon ehetők-e?

SZÍVÜGY A SZÍV-ÜGY

A MAGYAR BAJNOK, MOLNÁR ANNA IS MEGGYŐZŐEN „BESZÉLT" A MEGELŐZÉSRŐL

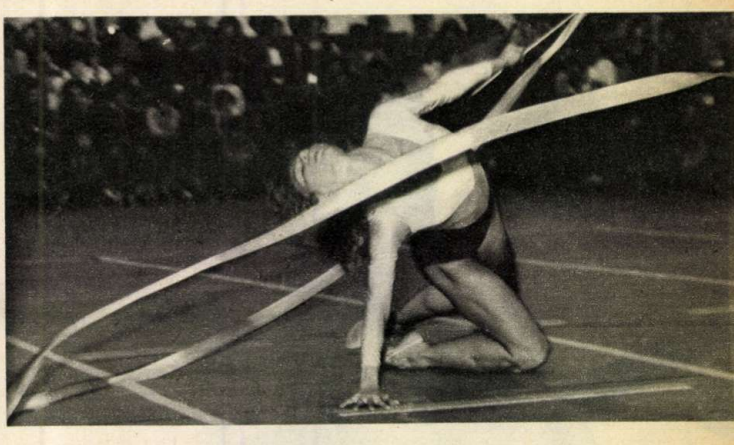

A SPORTOLÓK A MAGUK „NYELVÉN" SZÓLTAK... A TÉMÁHOZ

A válaszon aztán hosszasan töprengtünk az ajtó előtt. A terített asztalokhoz tudniillik sehogyan sem tudtunk bejutni a tolongásban...

*

— A szív és érrendszeri megbetegedések elleni küzdelem ma már kilépett a rendelők és a kórházak falai közül. Az egész társadalom segítségére szükségünk van! — mondja dr. Gyárfás Iván, a Kardiológiai Intézet képviseletében. — Ennek érdekében szerveztük ezt a „konferenciát" az Akácvirág úti iskola tornatermének avatása alkalmából. A betegség ellen — természeténél fogva — a megelőzés a leghatásosabb gyógymód. Ehhez szerettünk volna mindenki számára ötleteket adni. Mert bármilyen furcsa is, az *egészséget is gyakorolni kell!*

MINDJÁRT KEZDŐDIK A VERSENY – AZ EGÉSZSÉGÉRT!

A SZOKATLAN ÉTELEK NEM CSAK EGÉSZSÉGESEK, EHETŐK IS!

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla

Századunk elején a nőknek még harcolniuk kellett politikai jogaikért. Az egyenlő munkáért egyenlő bért! — elvéért, a választójogért, a nyolcórás munkanapért, egyszóval az egyenjogúságért. 1910-ben Koppenhágában, a II. Nemzetközi Nőkonferencián Clara Zetkin javaslatára március 8-át nemzetközi nőnapnak nyilvánították

... a lányok angyalok! — tartja a régi nóta, és véleményünk szerint mélységesen téved. Bármibe fogadjunk, hogy ezt a szirupos jellemzést elsősorban maguk a lányok kérnék ki maguknak. A látszólag roppant hizelgő állítás ugyanis éppen az ellenkezőjét sugallja. Nevezetesen azt, hogy a lányok — és általában az egész női nem — valahogy kívül esnek az ép ésszel

A LÁNYOK, A LÁNYOK...

felfogható, józan világ határain.

Amelyen természetesen a férfiak roppant bölcs világa értendő, ahol a nő lehet a rózsaszínű álmok tárgya, a lakás dísze, az élet ezernyi nehézségével megküzdő férfi pihentető oázisa, meg a jó ég tudja még micsoda. Csak éppen egyenrangú társa nem lehet.

Szóval... hagyjuk a régi nótát! A lányok szemernyit sem különböznek jobban a fiúktól, mint a fiúk a lányoktól. És szerencsére a legkevésbé sem angyalok, jóval érdekesebbek és izgalmasabbak annál. Hogy milyenek hát mégis? Nos, egyszerűen olyanok, mint a tizenévesek általában. Hiúak és szerények, vidámak és szomorúak, harsányak és tűnődők, vásottak és szolgálatkészek, lusták és szorgalmasak, okosak és kevésbé okosak.

Emberek...

—R —R

ZSIBONGÓ

AZ ÉN PORTRÉM

„Sokat hallani arról, hogy a diákok nem szeretik a kötelező tantárgyakat. Meglehet, én a kivételek közé tartozom, mert a kedvenc tantárgyam az orosz, annyira, hogy ha nagy leszek orosz nyelvi tanár vagy tolmács szeretnék lenni! Tudom, ehhez sokat kell tanulni és én még csak ötödikes vagyok. A jánossomorjai általános iskolába járok, Burda Editnek hívnak. Az orosz nyelv tanulásán kívül van más kedves időtöltésem: hetente kétszer népitánc-szakkörre járok. Szeretek táncolni. Azért is, mert nagyszerű tanárunk van."

TÜSKE

Találtunk egy igazi csodagyereket.

Ezt nem mi állítjuk, ő (a csodagyerek) mondja magáról. S hogy mitől lenne ő egy kész „csoda"? Nos, levelében erre is válaszol. Szépen táncol (bár szakkörbe nem jár), rajzol és még ír is — de nem akármit ám! El is küldte rajzát és írását, amiben mi — hiába is kerestük — nem találtuk meg a „csodát".

Csupán egy érdeklődő, érdekes gyereket.

(Major)

EGY KÉP — EGY MONDAT

Ha ütő nincs — megteszi egy léc is.

MAJOMSZERETET

Majomszeretet — mondjuk arra a szülőre, aki agyonszereti, kényezteti a gyerekét. Pedig van jó értelmű majomszeretet is! Az, amit fotósunk kapott el: képünkön a majomanya, amint éppen majomszeretettel szereti majomgyermekét.

ROBOTSZERELŐ

Íme, a gépek újabb alkalmazási lehetősége: autót szerel a robot.

GRATULÁLUNK!

Az idén ünnepli huszadik születésnapját a Központi Sportiskola. Az intézmény az elmúlt két évtizedben rengeteg örömet szerzett a magyar sporttársadalom számára, „tantermeiből" bajnokok egész légiója indult el a különböző világversenyek dobogóinak csúcsa felé. A képzeletbeli születésnapi tortát tehát aranyérmek ékesítik.

A képünkön látható látványos akció pedig azt bizonyítja, hogy az utánpótlás nevelése a születésnapon sem szünetel. Mindez biztosíték arra, hogy soksok alkalmunk nyílik még az ünneplésre a jövőben is. Akár újabb születésnapról, akár nagy nemzetközi versenyekről legyen szó...

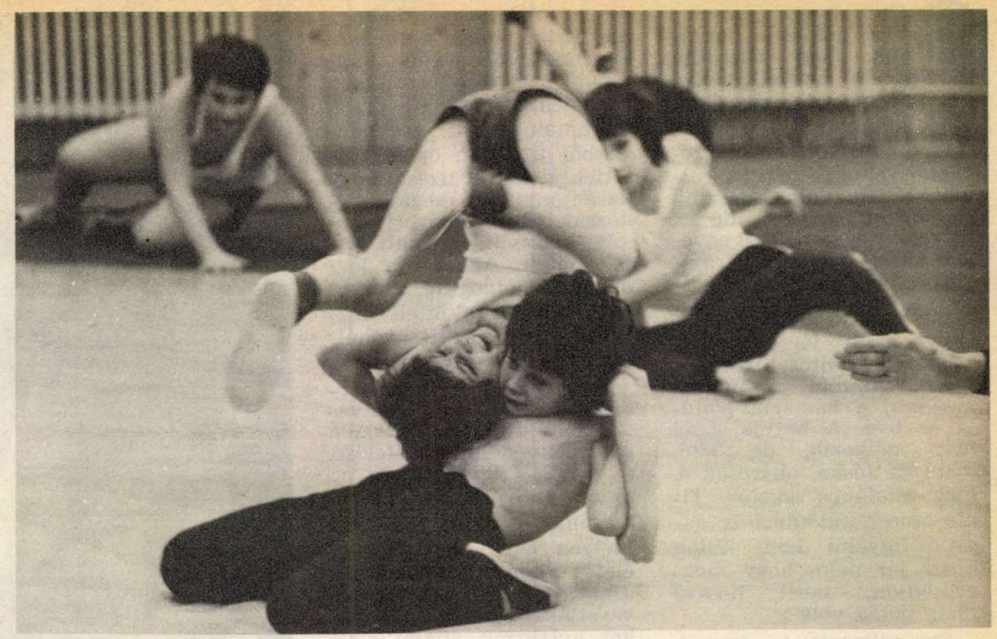

PETŐFI PÁLYÁZAT

Petőfi Sándor születésének 160. évfordulójára hirdetett pályázatot a kecskeméti Szórakaténusz Játékműhely. A beérkezett 3200 rajzból, játékból választották ki a kiállításon résztvevő 330-at. A kiállítást március 15-től Kiskőrösön is bemutatják. Képünk a kecskeméti tárlaton készült.

PÁPUAPORTRÉ

Ha megkérdeznénk: mit látsz a képen, bizonyára azt felelnéd, gyerekrajzot. S ez így is van. Csakhogy a kép kissé messziről érkezett, Pápua Új-Guineából. Aki hozta: dr. Balázs Dénes földrajzkutató-utazó. Így látja édesapját egy pápua fiú.

ÖRÖM A GRUNDON...

... pontosabban az iskola udvarán. A budapesti Petőfi laktanya parancsnoksága két csapatnak is elegendő felszerelést ajánlott fel a hencidai gyerekeknek. A nagy örömnek szerkesztőségünk is részese volt, hiszen a katonák ajándéka a mi közvetítésünkkel jutott el Hencidára.

1 PERC ÚTAZ EXPRESS SZEL

Kalauzunk: **Novák Rudolf,** az EXPRESS osztályvezető-helyettese:

— A romantika és a múlt iránt érdeklődőket hívom a — Pilisbe! A Pilisi Parkerdőgazdaság a Duna-kanyar talán legszebb vidékén 120 személyes jurtatáborba várja a természet kedvelőit. A nyolcágyas mongol sátrak maguk is biztosítják a romantikát, és hasonló szelleműek az elfoglaltságok is. Szakképzett vezetővel földrajzi, geológiai és régészeti programok várják az érdeklődőket. Felejthetetlen élményt jelenthet a hajnali vadles és a madárhanggyűjtés. A május 14-től induló tábori idényre már most lehet jelentkezni.

ZSIBONGÓ

ETELKA FOGADALMA...

Hajnalban, amikor bezörgettek hozzájuk, hogy édesapja indulhat a szövetkezetbe, Eta is fent volt már. Csak azért nem bújt ki a takaró alól, mert a hátsó szobában, ahol a család alszik, hideg volt. Édesapja begyújtott ugyan, de a kályha meleg helyett egyelőre széngázszagot árasztott.

Eta szeret aludni, de a kényszer a legjobb vekkernél is pontosabban ébreszti. Amióta a mama meghalt, a háztartás gondja az övé. A bátyja, Laci már dolgozik, de Tibi, Pista és Jóska, akárcsak ő, még általános iskolás. Tibire most különben is nagyon figyelni kell, külön koszt jár neki, hogy megerősödjön, mert hosszú ideig beteg volt.

Eta kiugrott az ágyból, öltözködni kezdett. Arra gondolt, hogy gyorsan elkészíti a reggelit, beágyaz, aztán összeszedi a szennyest, beáztatja és ha hazajön az iskolából, kimos. Őszintén szólva, még örült is annak, hogy a televízió romlott el, nem pedig a mosógép, különben órákon át kínlódhatna a fiúk ingeivel, mert a sok futkosástól, hencsergéstől az mindig duplán piszkos. Így tehát jut majd ideje arra is, hogy mielőtt lefekszik, átnézze a leckét, és a keresztmamánál megnézze a tévéfilmet.

Az ember a bajban tudja meg, hogy kik a barátai. Mellettük áll az egész falu, szinte minden forrói ember. Édesapja ikertestvére, Sipos Józsefné, akinek otthon is lenne elég dolga, hisz nyolc gyereke van, édesanyaként törődött velük. Tüzelőt vásárolt nekik, főzött rájuk, és még most is segít bevásárolni, pedig a bátyjától nem kap kosztpénzt. Ha tévénézés közben elalszik valamelyikük, betakargatja, ott tartja éjszakára magánál.

Etáék hálásak Tamás Józsefnek, az iskola igazgatójának, nevelőiknek is, akik elintézték, hogy soron kívül felvegyék őket a napközibe, hogy a tanácstól rendkívüli segélyt kapjanak. Osztálytársaiknak, az énekkar és az őrsök tagjainak, akik zsebpénzükből titokban összegyűjtöttek néhány tizest, hogy karácsonykor megajándékozzák őket. Pulóvert, sapkát, kesztyűt, játékot vettek nekik. Az volt a legnagyobb boldogság, amikor Tibi barátai eljöttek hozzájuk, hogy együtt próbálják ki az új társasjátékot.

A Tirpák gyerekek társadalmi pártfogója Kedves Lászlóné tanárnő, az iskola gyermekvédelmi felelőse. Ő kíséri figyelemmel az anya nélkül maradt család sorsának alakulását. Szíve mélyén érzi, hogy Etelka életét könnyítené meg, ha azokra hallgatna, akik javasolják, legalább a kicsiket helyezzék állami gondozásba. De erről a nyolcadikos lány hallani sem akar. És ellenzi ezt a nagynéni, meg a papa is. Hivataltól hivatalig kilincsel, hogy pártfogoltjai ne szenvedjenek hiányt. Már kezében van egy papír, amely szerint Etelkáék havonta rendszeresen kétezer forint segélyt kapnak. Most csak azt kell még elintéznie, hogy ezt az összeget ki vegye át. Ő azt szeretné, ha a pénzt egy fillérig a gyerekekre költenék. Különösen Etelkának van sok mindenre szüksége, hiszen nyolcadik osztályos, hamarosan végez, gondolni kell a jövőjére. A leány hosszú ideig arról ábrándozott, hogy egészségügyi pályára megy, tanárai is azt akarták, hogy tanuljon tovább, de ő testvérei miatt jobbnak látta, ha olyan munkahelyet választ, ahol néhány hetes betanítás után kereshet is.

— *Voltam a szövetkezet varrodájában* — újságolta Eta, Kedves tanár néninek.

— És?

— *Kipróbáltam egy gépet. Egészen jól ment a varrás. Jó lenne, ha felvennének...*

Etelka alig hogy hazaért az iskolából, begyújtotta a

Négyen a barátok közül. Arnóczki Évéék ajándéka örömöt szerzett

A pártfogó. Kedves Lászlóné sokat kilincsel Etáékért

A vízfelelős. Különösen mosáskor sok a dolga

Fotó: Szalay Béla

gázt, a mosófazék mellé feltette a levesesfazekat is. Szakács az őrsben, és a barátnője, Arnóczki Éva olyasmit mondott neki, hogy szeretnék már megkóstolni a főztjét.

— *Mindennap készítek vacsorát. Ma is főzök* — mondta.

— Mit?

— *Ha mosok, legtöbbször bablevest.*

— Tésztásat?

— *Tésztásat. Mi csak így szeretjük.*

Már félig kimosott, amikor Szultán, a farkaskutya ugatása jelezte, hogy megérkeztek a barátai. Kikapcsolta a mosógépet, betessékelte a gyerekeket, s amíg ők lejátszottak egy partit a társasjátékkal, Etelka tálalt.

Az ínycsiklandó illat pillanatok alatt asztal köré csalta a társaságot.

— Ilyen finom levest régen ettem — dicsérték többen is.

— A töltikés ízletesebb volt.

— A töltikés? Azt hogy csinálod?

— Úgy, mint a húslevest. Tészta helyett azonban gombócot főzök bele, ami olyan töltelékből készül, mint amilyen a töltött csirkébe való.

Időközben megjött Tibi és Jóska is. Kiszolgálta a testvéreit, egy lábasra való levest félretett édesapjának és Laci bátyjának, aztán újra odaállt a mosógép mellé.

— Segíthetek? — lépett hozzá Arnóczki Éva.

— Ugyan már!

— Nem baj, hogy ennyien eljöttünk?

— Nagyon örülök. Vidámabb a ház!

— Meddig bírod ezt a hajszát? Szerintem mégis tovább kellene tanulnod.

Eta kinézett az ablakon. Úgy tűnt, mintha mosolyogna, de gyanúsan csillogott a szeme.

— Amikor anyut eltemettük, megfogadtam, hogy amíg emelni tudom a kezem, gondoskodom a testvéreimről. Nem engedem, hogy széthulljon a család.

Faragó György

Készül a vacsora. Asztalhoz ülhet a család

PORCELÁN HEGEDŰ

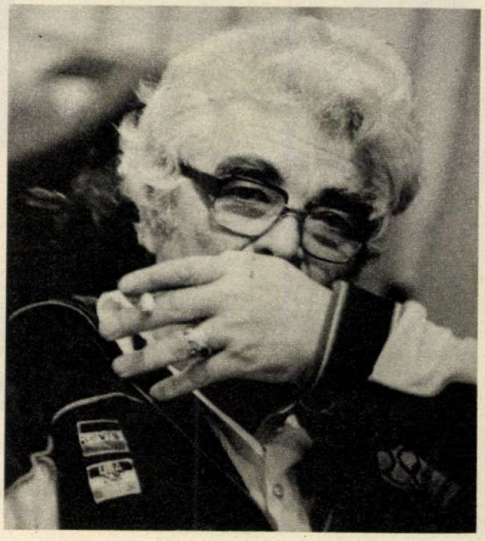

„Porcelánia" ugyancsak messze van. Majd négyszáz kilométert barangoltunk, mire Hollóházára értünk.

A porcelángyár közvetlenül a heggyel szemközt áll. A vaskapu magától nyílik-csukódik — hittük először —, de aztán rájöttünk, hogy a portás csinálja az egészet egy gombbal. A lift, amivel felvittek bennünket a magasba, akkora volt, mint egy lakószoba. Fönt a gyár tetején, egy kincsektől fényes teremben várt bennünket a porcelánfejedelem. Haja dús volt és fehér, szemöldöke vastag és sötét. Zavartan toporogtunk, úgy éreztük magunkat, mint az a bizonyos elefánt, egészen addig, amíg a fejedelem el nem mosolyodott és azt nem mondta, üljünk le.

Eddig a mese, hiszen a fejedelem nem is fejedelem, hanem egy világhírű, külföldön dolgozó magyar festőművész, aki azzal a szándékkal érkezett ide, hogy Hollóházát gazdaggá tegye. Félre ne értsd, nem egy zsák aranypénzt hozott, csak a tehetségét, a lelkesedését és a hírnevét. A művészt *Szász Endrének* hívják.

Miért kezdtem meseszerűen ezt a riportot? Hát csak azért, mert Szász Endre is a mesék útján indult el a világhír felé.

Hegyi emberek fia

— *Hol volt, hol nem volt, szép nagyanyám bizony ezernyi mesét mondott nekem* — kezdte a visszaemlékezést. — *Tudja, mi hegyi emberek egészen mások vagyunk, mint az alföldiek. Az alföldi messzire ellát, a mi tekintetünk előtt viszont ott magasodik a hegy. Nincs más választásunk, el kell képzelni, mi lehet a hegy mögött. Én is ezt tettem. Lehunytam a szemem és kitárult előttem egy sosem látott, ismeretlen világ.*

— Amit megpróbált lerajzolni . . .

— *Rajzolni három és fél éves koromban kezdtem, amikor fölépültem az agyhártyagyulladásból. Apámnak volt egy „vasárnapi" festő barátja, aki lerajzolt engem. Olyannyira varázslatosan hatott rám a papírról visszanéző saját arcom, hogy még azon a napon elkezdtem én is rajzolni, s azóta sem hagytam abba. Tizennégy éves koromban apám elém állt és megkérdezte, mi akarok*

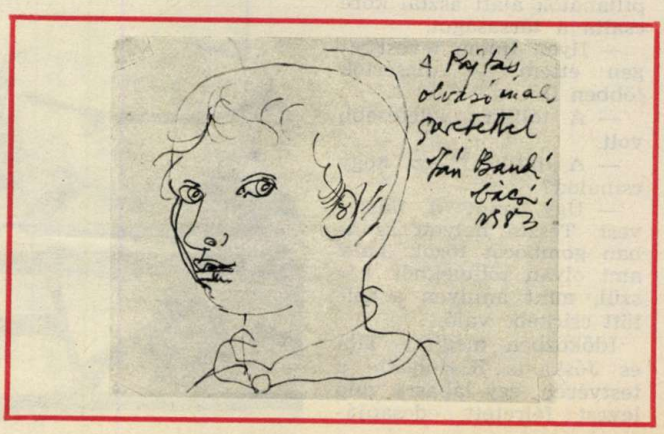

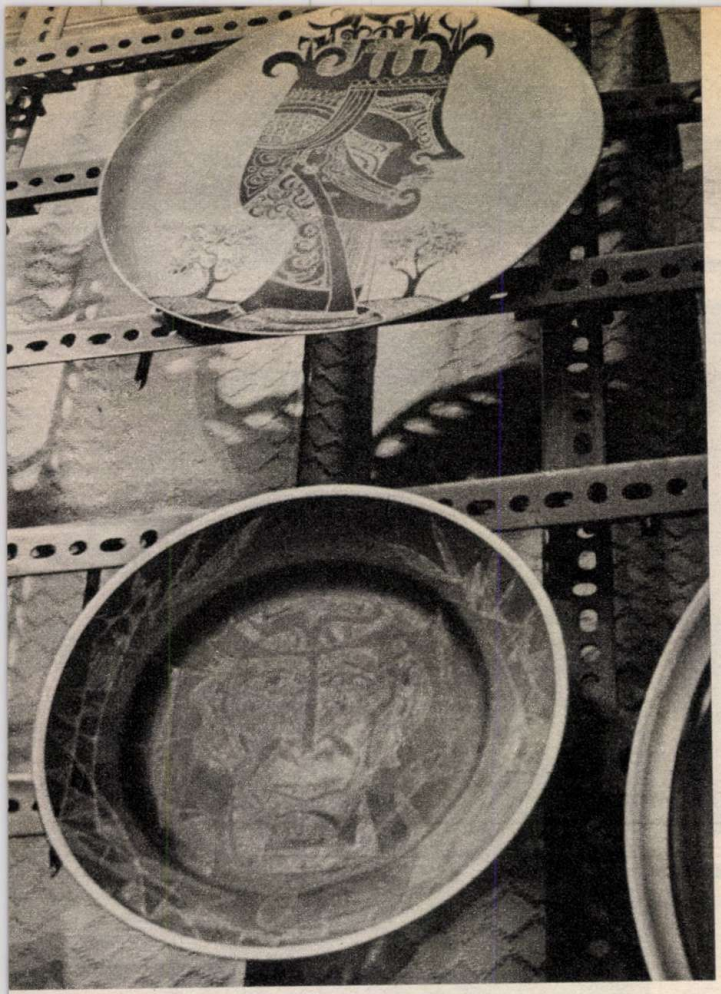

A hegy mögött fehér tündér lakik, álomból kél és álmot álmodik.

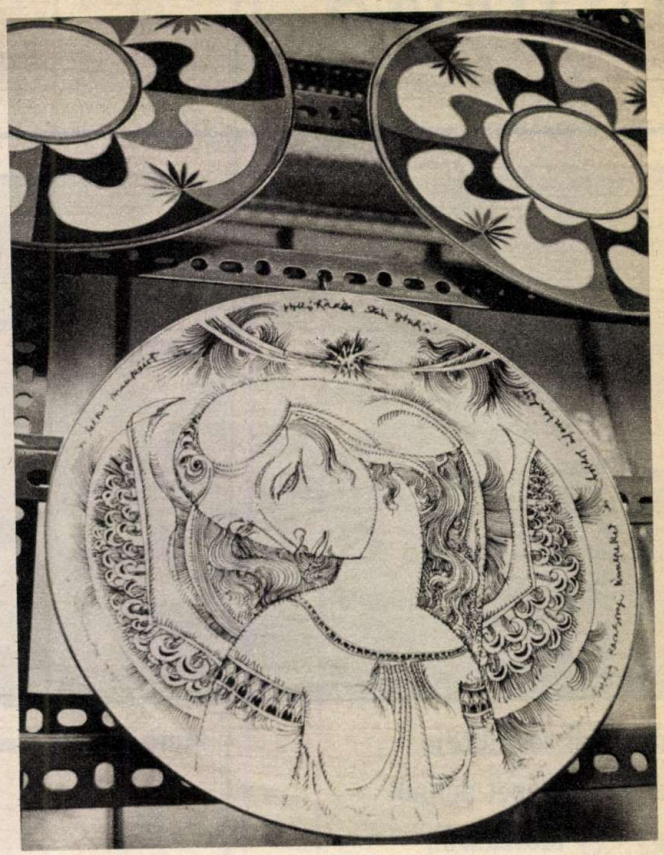

lenni: festő vagy sebész orvos? Festő, mondtam gondolkodás nélkül, mire ő komoran megjegyezte: jó, akkor leveszem rólad a kezem. És levette. Így lettem már tizennégy éves koromban önfenntartó.

— Mivel tartotta el magát?

— *Portréfestéssel. Kivettem egy albérleti lakást és mondtam a gondnoknak, hogy csak akkor tudok fizetni, ha keresek. Kértem, hogy szerezzen nekem „kuncsaftokat". Előbb fesd le a kislányomat, aztán majd meglátjuk — mondta és én eleget tettem a kérésének. Ő meg az enyémnek, mivel elégedett volt a munkával. Azóta a festészetből élek. Mániákusan szerettem rajzolni. Mindent, mindenkit lerajzoltam, hogy mást ne mondjak, a felszabaduláskor egy rajzblokkal fogadtam a marosvásárhelyi kollégium előtt a szovjet katonákat. Először gyanakodva néztek, de miután megértették, hogy le akarom rajzolni őket, nevetve felsorakoztak, s még a kitüntetéseiket is lerajzoltatták. Amikor elkészültem a csoportos portréval, elkérték tőlem és körben felírták rá a nevüket meg a címüket. Ezt a rajzblokkot — ha jól tudom — jelenleg is őrzik a marosvásárhelyi kollégium emléktárában.*

„Megtalálni a hitemet"

— *Már kamaszkoromban tudtam, hogy más a festészet és más a művészet. Egy üres szobában elmondott vers még nem vers. Verssé csak a szívekben válik. Ugye, érti mire gondolok? Egy művészi alkotás akkor lesz a szó nemes értelmében vett alkotás, ha a közönség szeretete, csodálata fölemeli erre a rangra. Én egy olyan festői világot teremtettem, ami tetszik az embereknek. Ezért vagyok népszerű, s ezért kapok olykor ostorozó kritikákat is, amelyek viszont vajmi keveset izgatnak.*

— Mi izgatja legjobban?

— *A hitemet szeretném visszakapni, a hitemet, amit kamaszkoromban elvesztettem. Én hittem az ember nagyszerű jellemében, intelligenciájában, szépségében, hittem a humánum feltétlen erejében és akkor rám zúdult a második világháború. Szerelmes voltam egy tizennégy éves lányba, akit csak azért öltek meg, mert zsidó volt. Nem bírtam felfogni, nem tudtam megérteni: mindezt a németek csinálják? Európa egyik legkultúráltabb népe? Goethe, Schiller, Heine utódai? Nincs itt valami félreértés? Nem lehetséges, hogy egy végzetesen rossz álom gyötör? A bizonyosság, hogy művelt ember is állattá tud aljasodni, teljesen összetört. Azóta építgetem, próbálom építgetni a hitemet, hiszen a művész nem élhet anélkül. Talán ez a kamaszkori megrázkódtatás vitt el engem a fátylas szürrealizmushoz, talán ez juttatott el a hűvös porcelánhoz, a fehér porcelán hegedűhöz, amin nem zendül soha dallam.*

Hollóháza és a világhír

— A világon mindenütt szívesen fogadták volna, miért éppen Hollóházára jött?

— Mert Hollóháza Magyarország és Magyarország a hazám. Nézze, két választásom volt. Vagy még nagyobb Szászbandi leszek Nyugaton és veszek a meglevő mellé még három autót vagy teszek valamit egy közösségért. Itt, Hollóháza környékén már kimerültek a földek, az embereknek ez a gyár adja az egyetlen megélhetési lehetőséget. Miért ne legyenek ezek az emberek gazdagabbak? S én, ha tehetem, miért ne tenném Hollóházát világhírűvé?

— Gondolja, hogy sikerül?

— Biztos vagyok benne. Már épül itt az új gyárrészleg, a Szász-stúdió. Ha a gyár most négyszázezer dollárnyi értéket termel, azután majd tízmillióra ugrik ez az összeg. Az első kísérleti porcelánsorozatot kiállítottuk Stuttgartban, s már a megnyitó napján elkelt az egész. Ez biztató jel, nem gondolja?

Gondolom és hiszem, annál is inkább, mert külföldi és hazai üzletemberek érdeklődnek, tárgyalnak és szerződéseket kötnek a gyárral. Keletje lesz a kép méretű, porcelán síklapokon fénylő arany profiloknak, keletje lesz a zeneszerzők képmását őrző porcelán hegedűknek, az ezüst indákkal hálózott indigókék vázáknak, a különleges étkészleteknek, a hollóházi Szász-stúdió porcelánjainak.

Elképzelhető, hogy mégis felhangzik egy dallam azon a hűvös, fehér porcelán hegedűn.

Magyar Katalin
Fotó: Karasz Lajos

A MŰVÉSZET ÉLETFÁJA 6

Millet: „Kalászszedők"

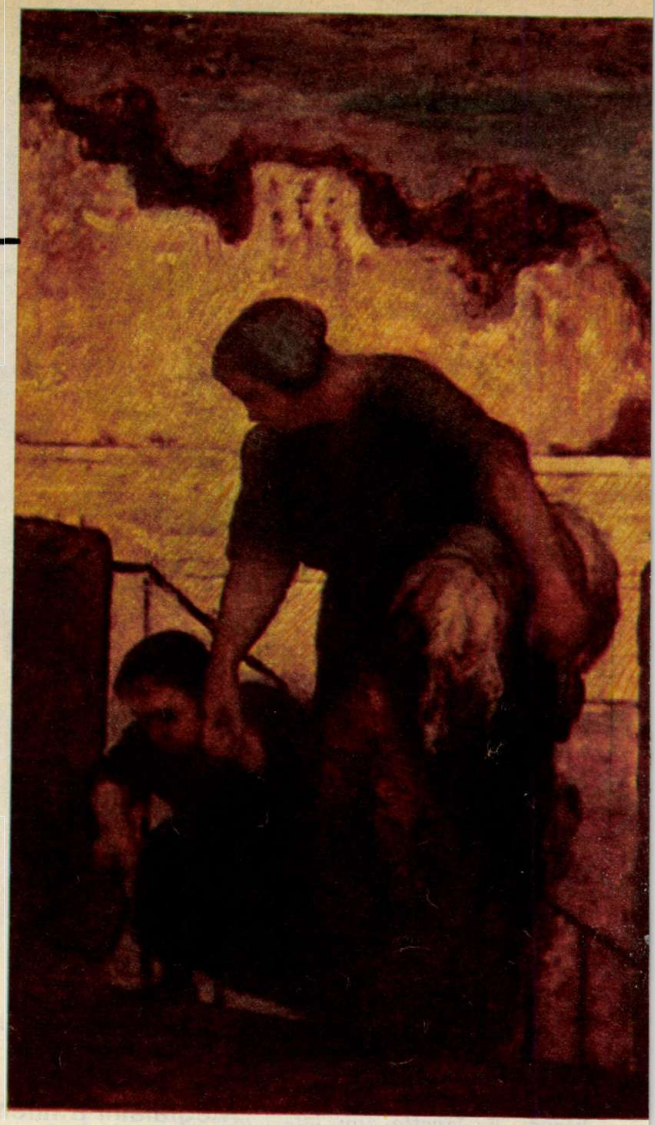

Daumier: „Mosónő"

Courbet: „Jó napot, Courbet úr!"

Az előző részekben teljesebb képet adtunk egy-egy időszakról, az adott művészettörténeti korban élő ember lelkéről, magatartásáról, a történelmi események művészetet formáló hatásáról. Most, hogy közelítünk az ezerarcú, bonyodalmas jelen felé, egyre inkább csak a képzőművészet világára szorítkozunk, mert itt a huszadik század határán már bizony nagyon sok irányzat zúdul ránk.

A REALIZMUS

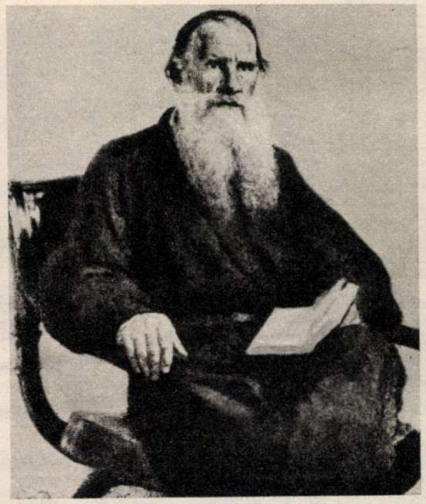

Repin: „Lev Tolsztoj arcképe"

Szurikov: „Morozova bojárnő"

Beszéljünk tehát a realizmusról, nem mint a romantikát követő, hanem mint a romantika mellett élédő stílusról. Mit is akartak voltaképpen a realisták? Mondjuk úgy, hogy le akartak másni a képzelet vad bérceiről és valóságos délutánokat, alkonyokat, hajnalokat akartak festeni. Nem olyan tájat, amilyet megálmodik, kitalál magának az ember, hanem olyat, amelyben él. Nem régmúlt korszakok stílusát próbálták másolni, hanem a valóságot. Öreg törzsű fákat, úgy, ahogy azok kinéztek, kavicsos tópartokat, messzibe hajló lankákat olyannak, amilyennek a valóságban látták. S a természet tökéletes mintái között rátaláltak az emberre is, aki a természet formálásával, átalakításával tartja fenn magát, az emberre, aki társadalomban él, s kemény küzdelmek sorával próbálja azt elviselhető környezetté tenni. A realisták érdeklődése elsősorban azok felé fordult, akiknek e küzdelmekből a legnehezebb rész jutott; a szegények, a kisemmizettek felé. Ez az együttérző kíváncsiság látványosan jelent meg a francia *Honoré Daumier* (Dümié) művészetében, aki megdöbbentő helyzetképekben tárta fel a nyomorba züllesztett munkások életét.

Realisták? Szocialisták!

A realizmust már születése idején kapcsolatba hozták a szocializmussal, és mint bűnös jelenséget megbélyegezték. Daumiert például lecsukták szatirikus rajzai miatt és *Millet* (Millé) képeit is azzal vádolták, hogy szocialisták, pedig ezek a festmények is csak a valóságot állították a fintorgó ítészek elé, az embert ábrázolták munkája és szenvedései közben. Ha megnézed Millet *„Kalászszedők"*, vagy Daumier *„Mosónő"* című képét, magad sem érted, mi jogon háborodtak fel a kor értetlenjei ezeken az alkotásokon, s miért hihették azt, hogy az élet értelmét jelentő munka ábrázolása nem hordozhat művészi értékű szépséget (?!).

A francia *Gustav Courbet* (Kurbé) a realizmus legnagyobb mestere sem számíthatott, s nem is számított semmiféle kétes értékű kíméletre. Tudta jól, hogy művészete egyben harc is az uralkodó körök érdeke és ízlésvilága ellen. Courbet lelkes republikánus volt. Azt vallotta, hogy abban a században, amelyben végre jogaiért harcol a nép, a festőnek ezt a népet és ezt a harcot kell bemutatnia. Munkásokat és parasztokat kell ábrázolnia. Őt már nemcsak az érdekelte, amit a valóságban látott, a látottak lényegét akarta kifejezni.

Az „önébresztés" kora

A francia határokon túl is, tehát nálunk is megjelent az új irányzatot kibontakoztató szándék. Hogy melyik festő vásznán jelenik meg legszemléletesebben a romantikából a realizmusba való átmenet hangulata? A felsorolható nevek közül emeljünk ki egyet; talán *Mednyászky Lászlót*. Tájképein is láthatjuk a realizmus valósághű fényárnyékait, alakos festményein viszont együttérző indulattal teremti meg az emberi nyomorúság realizmusát. Nehéz munkában elgyötört testek, rongyokba burkolt suhancok, a háború poklában kínlódó katonák vigasztalan szenvedéseit „hordja fel" ecsetjével a vászonra.

A realista stílusirányzat igazi „otthona" Oroszország. A XIX. század a nemzeti és a társadalmi „önébresztés" kora volt, amelyben a művészet forradalmi indulattal sürgette a változásokat. A barokk és a klasszicista stílus idegen volt a fiatal orosz művészektől, s a romantika lehetősége is kevésnek bizonyult a nagy vállalkozáshoz, amely a nyomorban tengődő orosz tömeg bemutatását és magára eszmélését tűzte célul. Ehhez nem kaphattak segítséget Európa művészetétől, az orosz föld és az orosz nép valóságához vezető utat maguknak kellett megkeresniök.

Az első, aki ezen az úton elindult *Venecianov* volt, aki művészetét a vidéki paraszti élet megjelenítésének szentelte. Hogyan aratnak, hogyan szántanak, hogyan sírnak és mosolyognak a végtelen föld szegényei. Követte őt *V. G. Perov*, aki képességeit az életkép műfajának kibontakoztatására fordította. Egyik leghíresebb képe a *„Parasztttemetés"*. Figyeld meg milyen fájdalmas összhangban egészíti ki egymást ezen a festményen a végtelen táj és a végtelen szomorúság. Az orosz realista festészet két legnagyobb alakja *Repin* és *Szurikov*. Nevüket már biztosan hallottad. Repin erőteljes alkotásai világhírűek; a *„Hajóvontatók a Volgán"*, a *„Rettegett Iván"*, *„Lev Tolsztoj arcképe"* ... Mind a realizmus stílusjegyeit viselik, s ugyanígy Szurikov nagyhatású történelmi képei, a *„Sztyepán Rázin"*, a *„Szuvorov átkelése az Alpokon"*, a *„Morozova bojárnő"*. Az orosz realista festők sorát *Arhipov* zárja, az ő festészetében jelennek meg azok a színek és azok a formai megoldások, amelyek már újabb modern irányzatok felé ívelő utakat jeleznek.

Magyar Katalin

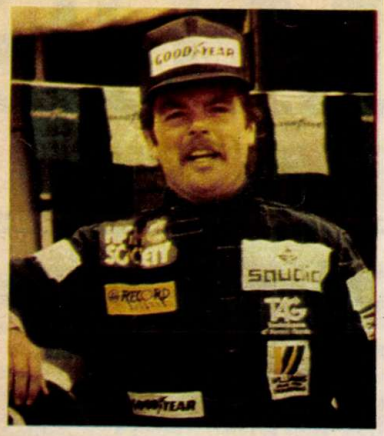

„KEKE”

A VILÁGBAJNOK

Kackiás bajsza ellenére, kölyökképe miatt alig húszévesnek nézné az ember, pedig harminc is elmúlt a finn Keijo (Keke) Rosberg, a Forma–I múlt évi világbajnoka. Jött, látott, győzött – legalábbis így érzik sokan, hiszen egy kicsit az ismeretlenségből robbant a világ élvonalába. Ha így is van, Keke kijárta azért az autóversenyzés komoly iskoláit. Akik figyelik a feltörekvő fiatalok versenyeit is, azok már évekkel ezelőtt nagy jövőt jósoltak neki. Például akkor, amikor Niki Laudáék előtt megnyert egy angliai, esős Forma–I-es futamot, amely nem tartozott a világbajnoki futamok közé, de azért indult rajta mindenki, aki számít.

– Nem fél? Hiszen a Forma–I nagyon veszélyes.

– Tudja, hogy milyen veszélyes, mondjuk Buenos Airesben taxiba ülni?!... De komolyan... Félni nem félek, mert bízom magamban, és bízom a társaimban is, tudom, hogy ők ugyanúgy vigyáznak rám verseny közben, mint én rájuk.

– Nem a pénz, a sok pénz győzi le a félelmét?

– Nem keresek rosszul, ez tény. De higgye el, hogy az autóversenyzést csak szenvedélyből lehet csinálni. Pénzért nem. Akinek nem tölti ki az egész életét a verseny, az autó, a benzinszag, aki nem ezért él, az nem viszi sokra.

Beszédes tekintet, jelképnek is beillik ez a kép. A Forma–I futamai előtt jócskán elkél egy kis fohászkodás. Bár ez nem segít...

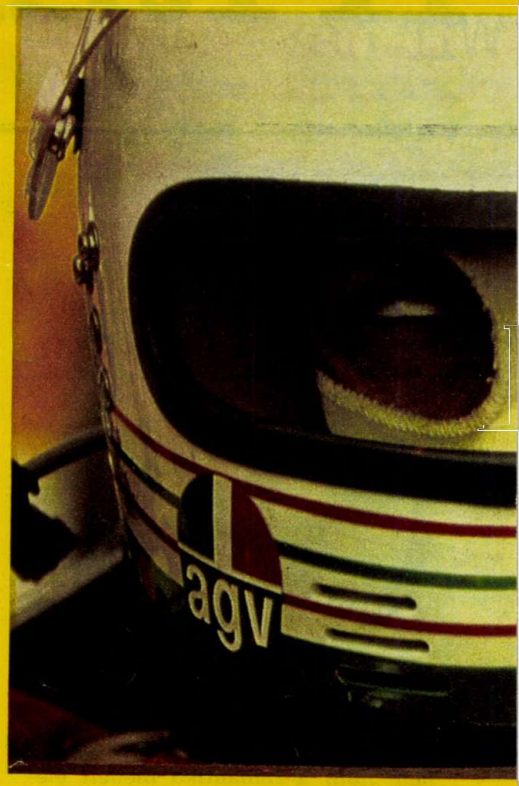

ÁTOK

Az elmúlt évben kisebb-nagyobb tragédiák egész sora rázta meg a Forma–I világát. Halálos balesetet szenvedett a világ egyik leggyorsabb versenyzője, a rendkívül rokonszenves kanadai Villeneuve, és a fiatal olasz Riccardo Paletti, aki összesen kétszáz métert vezetett életében Forma–I-es világbajnokságon. Első versenyén érte a halál. Pironinak mindkét lába eltört, sokan mások ütköztek, koccantak, sérültek. Mintha átok ült volna a Forma–I mezőnyén.

Nem átok volt. Csak azon pillanatok egyike, amikor a technika fölébe kerekedett, fölébe nőtt az őt irányító embereknek. Villeneuve írta közvetlenül balesete előtt: „Vissza kellene térni a régebbi versenyautókhoz, amelyek még autók voltak, amelyekkel még versenyezni lehetett és az volt az első, aki jobban tudott vezetni. Ezek a mai gépek olyan szűkek, hogy egy mély lélegzetet nem vehet az ember, ha beléjük ül...”

A technika fejlődése vezetett idáig. A nemrég elhunyt kiváló, kockáztatni is merő tervező, Colin Chapman, évekkel korábban kitalálta az úgynevezett „szárnyas autót”, amely egycsapásra megváltoztatta a vezetéstechnikát. A versenyző és a mögötte lévő motor mellé kétoldalt egy olyan ívelt idomot épített be, amely nagyon hasonlított egy repülőgépszárny metszetére. Ehhez kapcsolódnak még a rendkívül széles és jól tapadó gumik – szinte felboríhatatlanná vált a Forma–I-es versenyautó.

Csakhogy ez a tulajdonsága kockáztatásra, hihetetlen nagy, 300 km/óra feletti sebességre ragadtatta a versenyzőket. A háromliteres hagyományos motorok a régebbi 350 lóerővel szemben már csaknem ötszáz lóerőre erősödtek fel, a másfél literes turbók pedig felette jártak már az ötszáz lóerőnek is. Nelson Piquet a két évvel ezelőtti világbajnok Brabham BMW kocsiján egyetlen gomb elfordításával, amely a turbónyomást szabályozta, egy pillanat alatt plusz 60 lóerőhöz juthatott.

Mindez együtt és még sok hasonló tényező vezetett a sok balesethez. Ezért kellett végre valamit tenni és ezért változtatott tizenhárom helyen a szabályokon a nemzetközi szövetség.

A próbák arról beszélnek, hogy az új gépek gyorsak, de biztonságosabbak, mint a régiek voltak. Niki Lauda szerint:

– Hogy ki milyen eredménnyel versenyez majd, arról ma még nem lehet mondani semmit. Minden gép új és mindenki reménykedik. Én is bizakodom. Az idén végre egy jól sikerült versenygépen ülök majd, nem egy olyan „rosszindulatúban”, mint tavaly. Tehát lehet, hogy ismét a régi Laudát látják a pályán. Az igazit.

Az „igazi” – kétszeres világbajnok.

D. S.

Talán az ilyen imádkozáshoz összetett kezek is ösztönözték a rendezőket, változtassanak a szabályokon

?..

KEDVES ISMERŐS

»CSAVARGÓ« ÉVEK UTÁN

Hallgattam egy régi dalt. Olyannyira ismerős volt, hogy együtt dúdoltam az énekesnővel. Ejnye hát! Az énekesnő neve csak nem jutott az eszembe, pedig biztosan hallottam már máskor is tisztán csengő hangját. Később, nem is tudom már hol, talán éppen a villamoson zötykölődtem, de az is lehet, hogy társaságban ültem, amikor beugrott a név: Vincze Viktória.

Egy régi gitár

Felhívtam telefonon. Viki nagyon örült, hogy bemutatom őt a gyerekolvasóknak, csak azt kérte, hogy ne a szerkesztőségben találkozzunk.

— Ugye, nem baj, hogy ide kellett jönnöd? — fogadott a presszóban és már magyarázta is kérése okát: — Nem tudom miért, de nem szeretem a hivatali, a szerkesztőségi helyiségeket. Az íróasztal túlsó oldalán mindig zavarban vagyok és nem tudok igazán feloldódni.

— Én is zavarban vagyok, mert nem sokat tudok rólad. Így aztán a legegyszerűbb kérdéssel kezdem: hogyan kezdtél énekelni?

— Egyszerű kérdés valóban, de tőlem még sohasem kérdezték, pedig elég érdekes mindaz, amit pályakezdésemről elmondhatok. Már nagylány voltam, amikor a hangom még iszonyúan hamis volt. A családom valósággal menekült, ha énekelgetni kezdtem a saját szórakoztatásomra.

— Ehhez képest szépen „kinőtted" magad!

— Egy régi gitárral kezdődött az ügy. Testvérem eltörte a kezét, s hogy ujjait minél többet mozgassa, szüleim vettek neki egy dobgitárt. A hangszer szép lassan átvándorolt az én kezembe. Énekelni még mindig nem tudtam, de lelkesedésemet látva, szüleim énekelni taníttattak. Csathó Mária tanárnő nagyon sokat segített nekem. Ettől kezdve már nem lehetett lebeszélni engem az énekesi pályáról. Harmadikos középiskolás voltam, amikor Hacki Tamás énekest keresett együttese mellé, s engem választott. Így aztán az iskolai szünetben háromhónapos turnén és ötven előadáson énekelhettem. Igazi mélyvíz volt ez nekem. Azt hittem, nem jön ki hang a torkomon, amikor először álltam mikrofon elé. Szívem a torkomban kalimpált, de mivel nem fütyültek ki, nem dobáltak meg, lehiggadtam. Az 1972-es táncdalfesztiválról az utolsó pillanatban kimaradt egy dal. Pánikszerűen kerestek egy gitározni tudó lányt, így aztán hamar átestem az országos bemutatkozáson is.

„Hány éjjel..." Tokióban

— A közönség viszont hamar elfelejti a régi egydalos sikereket, és rólad az utóbbi időben elég keveset hallhattunk.

— Közvetlenül a fesztivál után — megint beugróként — külföldre mehettem két, nálam sokkal népszerűbb énekesnő társaságában. Írországban rendezték azt a bizonyos dalversenyt, ahol harmadik lettem. Nemcsak a helyezéssel járó jutalom boldogított, hanem egy kedvező ajánlat is. A Jupiter lemezgyár négyéves szerződést kötött velem. Közben Japánban az egyik legrangosabb fesztiválon második helyezést értem el a „Hány éjjel vártam..." című dallal. Talán nem nagyképűség, ha megemlítem, hogy ugyanott Demis Roussos harmadik lett. Négyéves szerződésem azonban azt jelentette, hogy ingajáratban közlekedtem München és Budapest között. Ketté kellett volna szakadnom, hogy az ottani és az itthoni követelményeknek is megfeleljek. Zsúfolt időszak volt, de rengeteget láttam, és ami még fontosabb, sokat tanultam.

— Nemrégiben érkeztél haza Amerikából. Hogyan tovább? Folytatod világjáró utadat?

— Nem, nem. Erről szó sincs! Kijártam már a külföldi iskolákat. Mindazt, amit ez alatt a néhány „csavargó" év alatt megtanultam, most szeretném bemutatni a hazai közönségnek is. Ebben lesz segítségemre két fiatal fiú. Pacsó Pál és Karakas Géza, akik tehetséges zenészek, s emellett kiváló zeneszerzők is egyben. Tele vannak ötlettel, lendülettel, és ez a legjobb biztosíték arra, hogy a VIKI és a Flört együttes műsora tetszeni fog mindenkinek.

Koncz Dezső

PAJTÁS
VINCZE
VIKTÓRIA
FOTÓ: BARA ISTVÁN (MTI)

VEZETI DÉVÉNYI TIBOR

„A LEHETETLEN KÉRDÉSEKRE AZONNAL VÁLASZOLUNK, DE A CSODÁKRA EGY-KÉT HETET VÁRNI KELL!"

Pop-klub rovatunkat ezen a héten az újpesti úttörőházban állítottuk össze, ahol vagy ötven gyerek volt a vendégünk. Kérdéseik közül a legérdekesebbeket közöljük. Főleg azokra keresünk választ, amelyek feltehetően másokat is érdekelnek.

Molnár Emesének még mindig kedvence a Budapesten járt Goombay Dance Band — róluk érdeklődik.

— A Goombay társulat 1982-ben, hasonlóan a többi ilyen jellegű diszkózenekarhoz, válságba került. Ők mindig a hagyományos „eurodiszkó" vonalat követték és dallamviláguk nemcsak nektek, hanem szüleiteknek is tetszett. A múlt évben viszont egyetlen új daluk sem került fel a listákra és csak ünnepekkor jelentkeztek egy gyűjteményes albummal, a már ismert számaikkal. A Kisstadionban bemutatott varietéműsoruk nagyon látványos volt, de nem adott semmi különleges zenei élményt, mivel ezek a zenekarok igazán csak lemezen szólnak jól.

Íme az új sikeregyüttes: a Trio

Garay Zsolt kedvenc időtöltése a bűvészkedés. És arra keres választ, hogy miért van nagyobb sikere egy olyan bűvésznek, aki a legújabb slágerekre mutatja be számát, mint annak, aki ismeretlen melódiákra bűvészkedik? Roli bűvész személyesen válaszolt és még néhány trükkel is szórakoztatta az egybegyűlteket.

— Zsolt, ez nemcsak a te észrevételed, hanem az enyém is. Azt előre kell bocsátanom, hogy kétfajta bűvész van. Van, aki csak a beszédes számokat kedveli, mások pedig csak zenére szeretnek bűvészkedni. Én az első stílus képviselőihez tartozom, mivel minden fellépésemen kapcsolatot kívánok teremteni a közönséggel. Ezért nemcsak műsorokban bűvészkedem, hanem különböző bűvészklubokat is vezetek. Itt szoktam én is arra biztatni azokat, akik zenés mutatványokat készítenek, hogy mindig divatos és „futó" slágereket válasszanak kísérőzenéül. Mondásomat már betéve tudják a klubtagok: „Ha boldog a fül, kevésbé figyel a szem." És ki ne örülne egy divatos slágernek?

Czinege Erika és még sok ezer gyerek kedvence a Trió — róluk szeretne hallani valamit.

— A divatos, újhullámos csapat csak Magyarországon ilyen népszerű, s ezt elsősorban Da-da-da című slágerüknek köszönhetik. Az európai listán csak kilencedikek voltak. Viszont új daluk, az Anna, már egyre kedveltebb a hazai lemezklubokban. A zenekar tagjai jóval túl vannak a harmincon, és eredetileg tréfának szánták muzsikájukat (különben kiváló zenészek). A tréfa sikerült sőt, túl jól sikerült — s így lettek napjaink kedvencei.

Roszkopf Andrea a klubdélutánokon szeret vetélkedőket tartani, s ötleteket kér, hogy milyen popvetélkedőt készítsen a következő összejövetelre. Elmondta, hogy az osztály egyik fele a diszkót, a másik fele a rockot szereti.

— Kell hozzá tíz-tíz diszkó-, illetve rocklemez. A fele kislemez, a fele nagylemez legyen. Ezenkívül két csomag frutti. Biztos van a klubdélutánotokon lemezjátszó, de ha nincs, kérjetek idősebb testvéretektől. Kiválasztasz egy-egy versenyzőt mindkét táborból, és sorban felrakod a lemezeket. Aki többet felismer, kap egy pontot, illetve egy fruttit. És hogy nehéz legyen a játék, a 33-as sebességen forgó nagylemezeket 45-ös sebességre tegyétek, így a legmélyebb hangú énekes is úgy fog énekelni, mintha becsípte volna az ujját az ablakba. A kislemezeknél természetesen fordítva csináld. Ekkor még az énekesnők is úgy énekelnek, mint a basszisták az operában. Ha a többieknek is tetszik az ötlet, lehet többfordulós is a játék.

Kövesdi Viktor és Szix Tamás (a Nyár utcában laknak) az Omega együttes tagjaival szeretett volna találkozni. Óhajukat teljesítettem. A kérdésekre Benkő László és Molnár György válaszol.

— Ennyi év után hogyan lehetséges, hogy még együtt vagytok?

— Ezt a zenét minden rémhír ellenére csak barátságban lehet játszani. Eddig nagyjából mindenben megértettük egymást és ezért maradtunk együtt. Szeretjük nagyon a zenét és főleg azt, amit játszunk. Ez a változatlan csapatösszeállítás alapja.

— Lesz-e 1983-ban Omega-koncert?

— Igen. Sokan azt hitték, hogy a sportcsarnoki fellépések után megint évekig nem fogunk idehaza koncertezni. Örömmel mondjuk el, hogy a nyáron a Balaton körül turnézunk. Ezenkívül külföldre is ellátogatunk, Svájcba és az NDK-ba.

— Melyik lemezeteket szeretitek a legjobban?

— Én a legutolsót, Elefánt (Molnár Gyuri beceneve) a Gammapolist — mondja Benkő László. — Bár az igazat megvallva, mindegyiket szeretjük, hiszen más-más emlékek, hangulatok fűződnek hozzájuk. Kevés zenekar lehet a Földön, amelyik valamelyik lemezét nem szereti.

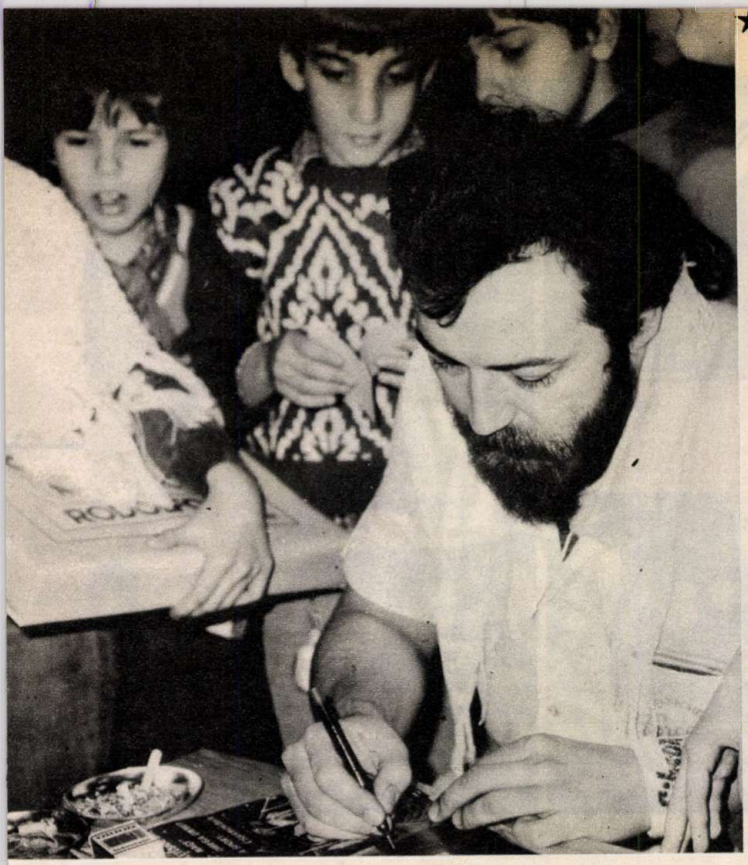

Tavaly ünnepelte huszadik születésnapját az Omega. Az együttes gitárosa, Molnár György autogramot ad

Molnár György és Benkő László szívesen válaszolt a gyerekek kérdéseire

A Goombay Dance Band zenéje igazán csak lemezen szól jól, kiderült ez a Kisstadionban adott koncertjükön is

A KRISTÁLY POP MAGAZIN NYERTESEI

A Pajtás Kristály Pop Magazin pop-totójára nagyon sok megfejtés érkezett, ezért sorsolás döntötte el, kik kapjanak jutalmat.

Magnetofont nyert Posuma Attila, Salgótarján, Zöldfa út B/2. — 3104.

Lemezjátszót: Tekse Zoltán, Törökszentmiklós, Vöröshadsereg út 171. — 5200 és Pásztor Tibor, Kemecse, Móricz Zs. u. 82. — 4501.

Táskarádiót: Tóth Csaba, Bp., Nagy Győri I. út 16—18. — 1201; Zitai Miklós, Bp., Ihász köz 8. — 1105; Szalontai Andrea, Bp., Búzakalász u. 1. IV/32. — 1039.

Külföldi nagylemezt kapnak:

Hallai Ildikó, Pécel; Csőre Andrea, Győr; Németh Erzsébet, Győr; Munkás Margit, Bp. III.; Ladányi Zsuzsa, Törökszentmiklós; Trungel Judit, Egyek; Balogh Beáta, Kunhegyes; Varga József, Fedémes; Igaz Csilla, Nyíregyháza; Karl Tamás, Miskolc; Barta Tibor, Bp. XIX., Csikós Attila, Újléta.

Hazai nagylemezt nyertek:

Gyurácz Annamária, Jászkisér; Dobó János, Ostoros; Bugyi Marianna, Jászberény; Murinkó Attila, Eger; Birkner Zsuzsa, Bp. XVIII.; Cserháti Ferenc, Bp. IX.; Szaszy Péter, Bp. XVIII., Téth Edit, Oroszlány; Martinkovics Frigyes, Szücsi; Veres Gábor, Fancsal; Palatinus Ágnes, Rákóczifalva; Ribárszky Erika, Szarvas; Dudás Sándor, Zsombó; Szathmáry Ibolya, Battonya; Csík Viktória, Békésszentandrás; Kiss Mónika, Kalocsa; Rodik József, Tótszentmárton; Gulyás Ágnes, Szeged; Láng Tamás, Mátészalka; Rohács Eszter, Apc; Jakab János, Hatvan; Póli Tibor, Foktő; Kiss Ildikó, Foktő; Zuli Szabolcs, Káld; Stummer Judit, Törökszentmiklós; Meiszterics Enikő, Tapolca; Szöllősy Enikő, Debrecen; Drubits Mária, Baja; Török Zsuzsanna, Jászfényszaru; Hortobágyi Gyula, Csongrád; Milovanovics Árpád, Csongrád; Bódog Klára, Kaskantyú; Pál Csaba, Kécske; Száz József, Kecskemét; Kókai Zoltán, Gyömrő; Járomi Péter, Bp. IX.; Zelenyánszki Beáta, Békéscsaba; Dömötör Norbert, Süttő; Pápai Ildikó, Baté; Bató Józsefné, Szentmártonkáta; Mészáros Judit, Kiskunfélegyháza; Gál Mónika, Szeged.

POP-REJTVÉNY

A képen látható énekes 1982-ben lépett fel a Budapest Sportcsarnokban, az asztalitenisz gálán. Neve nagyon hasonlít egy földrész nevéhez! Ki ő? A játékcsomagokat és az okleveleket küldjük a szerencséseknek. Várjuk továbbra is leveleiteket.

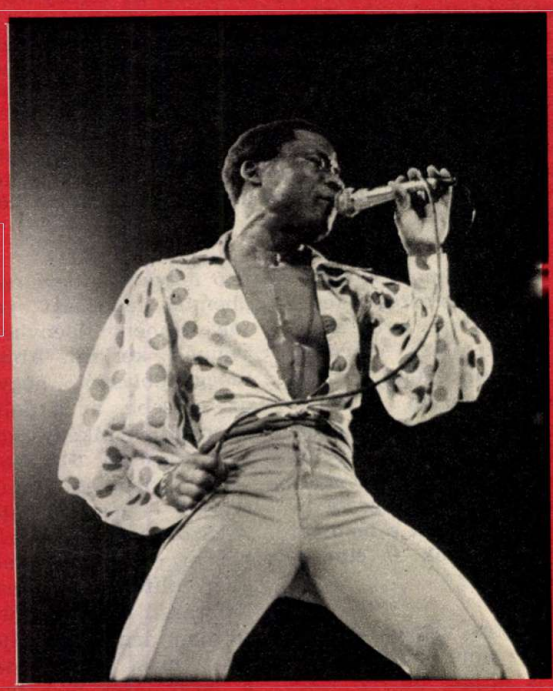

A MAFFIA NAPONTA ÚJRA ÖL, ÁLDOZATAI GYAKRAN ÁRTATLAN EMBEREK, GYEREKEK. A GYILKOS CSOPORT HAZÁJA OLASZORSZÁG. SZEREPE A VILÁGPOLITIKÁBAN NEM BIZONYÍTOTT

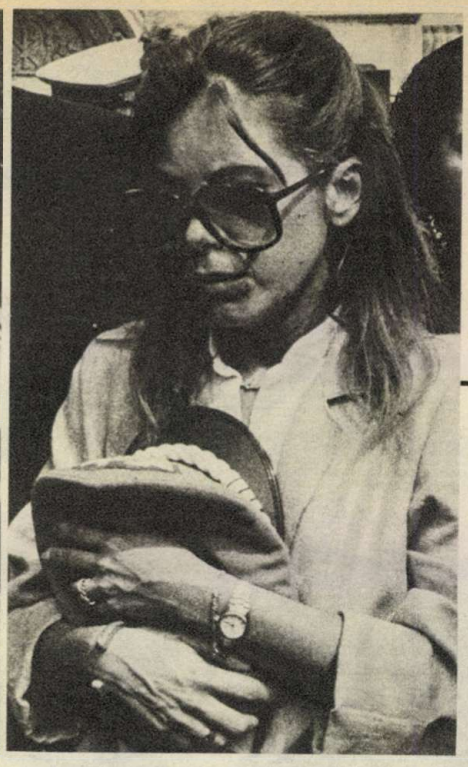

● Mi az okos megoldás ● Beszélő viszonyban ● Reagan esélyei ● A tanukat megölték

Mióta a Pajtás ismét közölni kezdte a Világlátó Fórum kérdőíveit, sűrűn jár a postás. Így van jól, a világ számos dolga, eseménye érdemes a figyelemre. A levélíróknak csak annyit: ne haragudjanak, ha kérésük ellenére nem személyes levélben válaszolok. Úgy vélem, mindenkinek hasznos, ha a felmerült kérdéseket nyilvánosan, mindenki által olvashatóan beszélhetjük meg. A másik, ne feledjétek el a neveteket felírni, még akkor sem, ha „kényes" kérdést tesztek fel. Azért teszem szóvá, mert nagyon fontos leszögezni: természetes az, ha valakinek gondolatai, kérdései támadnak a mai világban. Vállalja mindenki nyugodtan a gondjait. Látjátok, igyekszünk mindenre válaszolni. Külön kérek elnézést Dóczi Dórától, mert az ő egyik kérdése a múltkor nem került megválaszolásra. Kevés a terjedelem, sokszor összevonok kérdéseket, és egy-egy témakör esetleg nem a levél érkezése után következő hónapokban, hanem később kerül terítékre.

Nagyon sokan foglalkoznak a fegyverkezés, a fegyverzetkorlátozás problémáival. **Dóczi Dóra (Szentes) azt szeretné tudni, „miért akarja Amerika mindenáron bevetni az atombombát?" Szekszárdi Erika (Szigetszentmiklós) nem érti, miért gyártják az Egyesült Államokban a bombát, „ha egyszer ők is elpusztulnak tőle?"**

— Biztos vagyok benne, hogy az amerikai politikusok is látják, milyen kockázatos dolog a fegyverkezési verseny fokozása. Emiatt nem a tömegpusztító fegyverek bevetését, a „bomba ledobását" akarják. Hanem fölénybe kívánnak kerülni. Abból a meggondolásból, hogy aki az erősebb, az a politikai akaratát is rákényszerítheti a másikra. Ez azonban — a történelem tanúsága szerint — nem járható út. A Szovjetunió az elmúlt három évtizedben mindig kiegyenlítette az erőkülönbséget. Mint Andropov főtitkár legutóbb kijelentette: most is így lesz, ha a tárgyalások nem hoznak eredményt. Ha amerikai rakéták kerülnek Európába, akkor megszaporítják a szovjet rakéták számát. Az egyetlen okos megoldás: kölcsönös engedmények révén a lehető legalacsonyabb szinten tartani a fegyverek számát.

Ehhez kapcsolódik Antal Szabolcs (Karcag) kérdése: „Mit jelent az amerikai nulla-megoldás?"

— Ez az összes szárazföldről indítható középhatótávolságú (vagyis 5000 kilométernél rövidebb távra repülő) rakéta leszerelését jelenti mind a Szovjetunió, mind az Egyesült Államok részéről. Miért elfogadhatatlan ez? Egyrészt azért, mert a szovjet rakéták zöme szárazföldről indulna, az amerikai rakéták nagy része tengeralattjárókon van. Másrészt Európában a Varsói Szerződés országai közül csak a Szovjetuniónak van ilyen fegyvere, a nyugati szövetségesek közül Nagy-Britanniának és Franciaországnak is vannak rakétái. Harmadrészt szárazföldi középhatótávolságú rakétákat az Egyesült Államok csak most készül elhelyezni Európában, tehát nincs mit leszerelnie (tengeralattjárókon persze vannak ilyen fegyverei). A nulla-megoldás tehát azt jelentené, hogy a Szovjetunió megsemmisítené a rakétáit, de megmaradnának a brit, a francia fegyverek és a nem szárazföldi rakéták. Ugye, ez nem volna nulla?

Vizér Erika (Mezőkövesd) azt kérdezi: „A Szovjetunió nem telepíthetne-e Amerikához közelebb rakétákat?"

— Nincs szándékában. A jelenlegi helyzetben nem növelni kell, hanem éppen ellenkezőleg, csökkenteni a fegyverek által teremtett veszélyt. Ezért a Szovjetunió — megfelelő egyezmények alapján — kész rakétái számának csökkentésére, és nem gondol arra, hogy a világ más részein — mondjuk Kubában — ilyen fegyvereket elhelyezzen.

Döme Györgyi (Öttömös) arról érdeklődik, gyárta-

A NULLÁTÓL A MAFFIÁIG

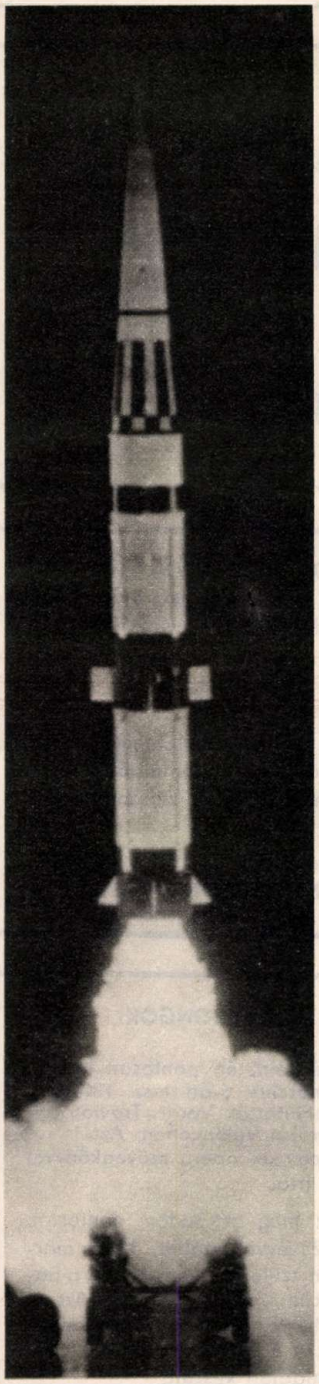

A NULLA-MEGOLDÁS NEM MEGOLDÁS, A LESZERELÉS CSAK KÉTOLDALÚ LEHET

nak-e a szocialista országok atombombát?

— Egyetlen szocialista ország gyárt ilyen fegyvert, a Szovjetunió.

Kéner Antónia Lónyáról, Csiszár Zsuzsanna Sajóvámosról, Konkoly Gabriella Jászberényből, Fejes Márta a budapesti Ady Endre útról lényegében ugyanarra kíváncsi: 1983-ban fokozódott-e vagy csökkent a világban a veszély?

— Úgy érzem, hogy 1983 elején a helyzet jobb, mint néhány hónappal ezelőtt volt. Sokoldalú tárgyalások folynak a Szovjetunió és az Egyesült Államok, valamint a szocialista és tőkés országok között. A kapcsolatok bővülése — ha nem is jelent még egyet a megegyezéssel — sokkal jobb, mint az a korábbi helyzet, amikor a két nagyhatalom „beszélő viszonyban" sem állt egymással.

Katzer Katalin (Budapest, Lázár u.) és Darázs Veronika (Nagytarcsa) az iránt érdeklődik, hogy 1984-ben újjáválasztják-e Reagan elnököt?

— Jósolni nehéz. Egy biztos, ha nem változtat elsősorban a gazdaságpolitikáján — mert nem a külpolitika befolyásolja az amerikai választókat — akkor nem a legjobbak erre az esélyei.

Baranyai Tamás (Szentistván) azt szeretné megtudni, hogy mennyit költenek az amerikaiak egy évben fegyverkezésre?

— Ebben az esztendőben 839 milliárd dollárt. Ezt magyar pénzben így lehetne leírni: 33 560 000 000 000 forint. Magyarország hetven év alatt termel ennyi értéket. És ezt egyetlen év alatt a tengerentúlon fegyverre költik!

Bánhidi Péter (Cikó) azt kérdezi, mi köze a CIA-nak a Kennedy-gyilkosságokhoz?

— Annak ellenére, hogy az idén lesz húsz éve, hogy Kennedy elnököt megölték, erre a kérdésre nem lehet választ adni. A nyomozás fontos adatai megsemmisültek, a legfontosabb tanúkat megölték.

Kiss László a budapesti Bíró utcából azt szeretné tudni, hogy mi a szerepe a maffiának a világpolitikában?

— Annyi bizonyos, hogy ennek a szervezetnek az olasz politikában fontos szerep jutott. Megvesztegettek politikusokat, részt vettek terrorakciókban. A világpolitikában szerepük nem bizonyított.

Hát ennyit egyelőre. Megválaszolatlan kérdés van még bőségesen. Folytatjuk. Várom leveleiteket.

Kereszty András

VILÁGLÁTÓ FÓRUM

Kérdésem:

Nevem: .....

Címem: .....

Életkorom: .....

TÖPRENGŐ

MÁRCIUSI ÉVFORDULÓK

Március igazán a történelmi események, évfordulók hónapja. Ezekből rejtvényesítettünk néhányat ezen az oldalon.

A megfejtéseket lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: március 14. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

AZ 5. SZÁM MEGFEJTÉSEI

UTASSZÁLLÍTÓ: 3–6. – KUVAIT: zöld, fehér, piros. – VILÁGHÍRŰ ÉNEKESEK: A: Saljapin (mély bariton), B: Caruso (zengő tenor). – ÜDVÖZLET: Telefonhírmondó. – FELTALÁLÓK: Csonka János, Bánki Donát, porlasztó.

NYERTESEK

A 4. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Gebri Ildikó, Bp. X.; Kirilov Irén, Bp. IX.; Varga János, Bp. IV.; Kovács Zsuzsa, Bp. XVII.; Laczkó Mariann, Kecskemét; Tatár Zsuzsa, Vésztő; Tóth Péter, Kimle; Péter Attila, Zalaegerszeg; Nagy Krisztina, Debrecen; Siklósi Tibor, Miskolc; Halmi Gábor, Kunszentmiklós; Dolányi Ágnes, Hatvan; Berecz Gábor, Debrecen; Bogdán László, Békéscsaba; Tóth Balázs, Pétfürdő; Váradi Andrea, Edelény; Vörösmarty István, Tatabánya; Gyurákovics Anikó, Baja; Törőcsik Éva, Heves; Csákvári Gabriella, Káloz.

ÉPÍTÉSZ. 80 évvel ezelőtt, 1903-ban született az a Kossuth-díjas építész, aki a képen látható létesítményt tervezte. Mi a létesítmény neve? A tervező nevét e két szóból rakhatod össze: KIRÁLY, DÁVOD.

ARCKÉPEK. A magyar szabadságharc két tábornoka. Az egyik Guyon Richárd, aki 170 évvel ezelőtt, 1813. március 13-án született és 1849 tavaszán Branyiszkónál fényes győzelmet aratott honvédeivel. Hogy a két arckép közül melyik az övé, azt csak akkor tudod megmondani, ha a másikat, a legendás hírűt felismered.

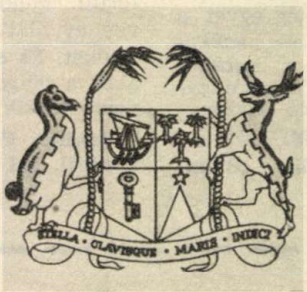

KÉT KIS ORSZÁG. Március 13-án Mauritius, 31-én pedig Málta ünnepli függetlensége kikiáltásának napját. Mauritius címerében szerepel a piros, kék, sárga és a zöld szín. Máltáéból az egyik hiányzik. Melyik?

A NÖVÉNYEK ATYJA. 100 évvel ezelőtt, 1883. március 13-án született. Tudós volt, a növényvilág egyik legjobb ismerője. Több mint száz növényt ő nevezett el. Számos növény viseli a nevét (keresztneve Sándor volt). A vezetéknevét megtudhatod e hét növény kezdőbetűiből. Természetesen megfelelő sorrendbe kell raknod.

RÓZSA, VIOLA, JÁCINT, KANKALIN, ASZAT, ORGONA, ÁRVÁCSKA.

ZENERAJONGÓK

A: Képzeld, én pontosan tudom, hogy március 6-án lesz 130 éve, hogy bemutatták Verdi: Traviata című operáját Velencében. Azt is tudom, hogy az opera szövegkönyvét is Verdi írta.

B: Én meg azt tudom pontosan, hogy 125 évvel ezelőtt, 1858. március 8-án született Leoncavallo, a Bajazzók című opera szerzője. Azt is tudom, hogy az opera szövegkönyve Dumas: A kaméliás hölgy című regénye alapján készült.

Kérdésünk: egy valamiben tévedett A is, B is. Miben?

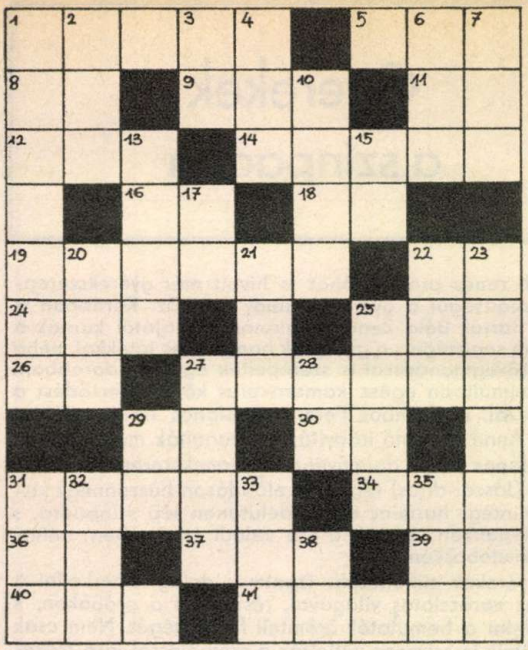

KUTATÓ MÉRNÖK. 100 évvel ezelőtt, 1883. március 3-án született az a Kossuth-díjas mezőgazdasági kutató mérnök, aki feljavította a nyírségi gyenge termőképességű homokos talajt. Nevét a függőleges 1. és a vízszintes 27. sorokban találod meg.

VÍZSZINTES: 1. Nagy-Britannia része (zárt betű: L.). 5. Méheledel. 8. Igekötő. 9. Nem élő figura. 11. Vendégjárás kezdete! 12. Vasút tartozéka. 14. A fővárosi Duna-part egy részét nevezik így. 15. Kis folyó. 18. Biztatószó. 19. Hűséges város. 22. Országos tanács. 24. Becézett Irén. 25. Ma már ritka leánynév. 26. Kambodzsai és román autók jelzése. 27. A kutató mérnök keresztneve. 29. Személyes névmás. 30. Azonos magánhangzók. 31. Visszafelé: ritka női név. 34. Oil betűi keverve. 36. Gesztesi Nándor. 37. Török főúr. 39. Azonos mássalhangzók. 40. Japán pénz. 41. Búzát betakarító.

FÜGGŐLEGES: 1. A kutató mérnök vezetékneve (elöl dupla W. Zárt betű: T). 2. Arab keresztnév. 3. Háziállat. 4. Vizes föld. 6. Lánynév. 7. Íze betűi, keverve. 10. Nyugat-európai főváros. 13. Demokrácia jelzője. 15. Tegnap után. 17. Azonos mássalhangzók. 20. Szaglószerv. 21. Becézett gyermeknevelőhely. 22. Autó, népiesen. 23. Viccekben gyakran előforduló férfinév. 25. Gyakori fiúnév. 27. Nézetkülönbség. 28. Kettőzve: régi leánynév. 29. Tamás Antal. 31. Gondolkodás szerve. 32. Len betűi keverve. 33. Ökörfogatnál használták. 35. Romániai folyó. 38. Argon vegyjele.

SAKK

A közelmúltban jelent meg egy könyv, amely kevésbábos sakkfeladványokat tartalmaz. Ábránkon ezekből közlünk kettőt, felállítani természetesen egyenként kell őket. Mindkettőben világos indul és sötét legjobb védekezése esetén is két (2) lépésben mattot ad. Írjátok meg a kezdőlépést (kulcslépést)! Már egynek megoldásával is pályázni lehet, de természetesen két helyes megfejtéssel nagyobb az esély a jutalomra!

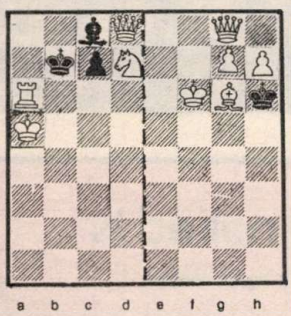

A január 6-i számban közölt feladvány megoldása: világos d8-ra viszi be gyalogját és bástyává változtatja (vezér nem volna jó, mert arra sötét pattba kerülne). Más kezdőlépés nem vezet mattra! — **A helyes megfejtést beküldők közül díjat nyertek: Gyurkó Edit, Budapest, Horváth Zsolt, Budapest, Major László, Leninváros és Szücs Ervin, Gödöllő.**

Földeák Árpád

A MŰVÉSZET ÉLETFÁJA

1. Jean Francois Millet francia festő művészetének fő témája a munkálkodó ember volt. Mi a címe ennek a képének?

3. A. G. Venecianov orosz festő munkájának Zaharka a címe. Mikor élt a művész? A: XVIII–XIX. század, B: XIX–XX. század fordulóján?

4. Repin híres festménye: Rettegett Iván. Hol őrzik? A: Tretyakov képtár (Moszkva) B: Ermitázs (Leningrád).

2. Honoré Daumier: A sajtószabadságot védő munkás. Milyen technikával készült a kép? A: grafika, B: litográfia (kőnyomat).

5. Muhina, Vera Ignatyevna szobra egy orosz realista írót ábrázol. (A kép csupán a szoborkompozíció egy részletét mutatja.) Ki ő?

6. Mednyánszky László 1910 körül festette a Csavargó-t. Milyen témájú képei a legismertebbek? A: alakos képei, B: tájképei.

(Ezeket a megfejtéseket külön levelezőlapon küldd be. Írd rá: Életfa. Eredményhirdetés a sorozat végén.)

MEGYEI KÖRKÉP

Több megyei laptól rendszeresen érkeznek szerkesztőségünkbe hírek kiemelkedő úttörőeseményekről. Legutóbb a Zalai Hírlap, a Petőfi Népe és a Kisalföld munkatársaitól kaptunk tudósítást.

Rádiós úttörők

A szakköri helyiség mindössze néhány négyzetméter, a gyerekek, akik idejárnak mégis az egész világgal kapcsolatban vannak. Hívójelük: HA–8 KVO.

Nyolc esztendővel ezelőtt érkezett a községbe Hevér Gáspár tanár, aki nemsokára elvállalta a csapatvezetést is. Felvették a kapcsolatot a kiskunfélegyházi MHSZ-klubbal, kértek és kaptak felszerelést. A gyerekek egyre inkább érdeklődtek a szakkör iránt, építettek diódás vevőt, morzézni tanultak, részt vettek a Lenin ifjú távirásza versenyeken.

A most nyolcadikos Nagy János harmadszor készül Interkozmosz táborba. A szakkör a pályaválasztásban is segítette: elektroműszerészeti szakközépiskolába megy. A vékony, szőke fiú számos serleg, érem, oklevél tulajdonosa, több mint ezer rádiós-összeköttetést igazoló levelezőlapja van.

Megkértem, hogy adja le a készüléken az általános hívójelet, lássuk, vajon így „kapásból" sikerül-e kapcsolatot teremtenie?

János százhúszas ütemben szabályosan küldte az általános hívást... és csakhamar megkaptuk a visszajelzést Bulgáriából, Elenából, Mitkó jelentkezett. Kitűnően veszi János jeleit, reméli, újból találkoznak. Tettünk még egy kísérletet. A válasz most Angliából futott be, Fred Plymouth-ból küldte rosszul hallható jeleit. Ennek ellenére megígérte, küldi a vétel igazolását, jele egyébként G4–BKQ.

Megköszöntük a rögtönzött rádiós-bemutatót, további jó vételt, sok sikert kívántunk a gátéri úttörő-rádiósoknak!

Selmeci Katalin
PETŐFI NÉPE

Gyerekek a színpadon

Több zenés produkcióhoz is hívott már gyerekszereplőket segítségül a győri Kisfaludy Színház. Korábban a város Bartók Béla Zenei Általános Iskolájától kapták a legtöbb segítséget: a gyerekek hangszeres játékkal, néha még szövegmondással is szerepeltek egy-egy darabban. A közelmúltban egész kamarakórus kötött szerződést a színházzal. A Gombos Ferenc Általános Iskola diákjai Csala Anna tanárnő irányításával tanulták meg Kodály: Háry János című dalművének gyermekszerepeit. A Bor József (Jászai-díjas) rendezte előadáson huszonnégy kisdiák mintegy harminc estén, délutánon lép színpadra, s mint képünkön látható, a szó valódi értelmében: néhányan kisdobosként is.

A gyerekek elmondták: izgalmas dolog ismerkedni a színház varázslatos világával, résztvenni a próbákon, s megízlelni a bemutatók örömteli feszültségét. Nem csak ők, szüleik is szívesen vállalták a szerepléssel járó terheket, hiszen egy-egy esti előadás későn ér véget, s a színpad mellett az iskolapadban is helyt kell állni. A Gombos iskolának egyébként már hagyományosan jó a kapcsolata a színházzal, hiszen ebben az intézetben kezdte meg működését a népszerű balett-osztály a Győri Balett „árnyékában", s a balett-produkciókban is több ízben léptek már fel diákok.

Pió Márta
KISALFÖLD

Ajánlom neked is

POLEVOJ: EGY IGAZ EMBER

Nemrég olvastam ezt a hős szovjet pilótáról, Mereszjevről szóló könyvet. Mereszjev harc közben német vadászgépek „harapófogójába" kerül. Egy erdőbe zuhan le, de nem hal meg, tizennyolc napon át biceg, kúszik, vonszolja magát a szovjet arcvonai felé. Hatalmas akaraterőre van szüksége, hogy sikerüljön eljutni társaihoz. ... de nem is írom le tovább a történetet, olvassátok el! Csupa izgalom ez a regény, csupa bátor tett és akaraterő. Nekem különösen tetszett ez a könyv, olyannyira, hogy az az elhatározásom, én is pilóta leszek.

Mester Szabó József,
Nagykőrös

Beavató színház

A kötelező olvasmányokért sajnos, kevesen lelkesednek. Akkor is így van ez, ha világhírű, klasszikus remekművekről van szó. Mennyire másként fest azonban a dolog, ha megelevenedve, színpadon láthatjuk a történetet.

Ebben a szerencsében van részük a zalai diákoknak, a nemrég megalakult Zalaegerszegi Állandó Színház jóvoltából. E társulat ugyanis „beavató" színházi előadásokkal nevel saját magának színházértő, s -kedvelő közönséget.

Mi is az a beavató színház? Különös dolog. Olyan színház, ahol nemcsak a színészek, hanem a közönség, sőt a rendező is megszólal. A cselekmény sarkalatos pontjain ugyanis a darab rendezője többször is megállítja az előadást, s kikéri az ifjú közönség véleményét. Megbeszélik egyes szereplők jellemét, felvázolják a cselekmény korát, szót ejtenek a kor szokásairól, s az esetleges régies, ma már szokatlan szavak jelentését is megtanulhatja a kíváncsi diák. Így aztán bekapcsolódhatnak a történetbe, a főhősök sorsába a fiatal nézők, s így sokkal inkább részesei, befogadói lesznek a színházi élménynek.

S hogy mit láthattak eddig a zalai diákok a beavató színház keretében? Shakespeare Rómeó és Júlia című klasszikus szerelmi történetével ismerkedhettek meg Ruszt József rendezésében, valamint Szophoklész Antigonéja került a diákközönség elé megyeszerte. Utóbbit Halasi Imre rendezte. De a sornak még nincs vége, hamarosan a Csongor és Tünde színpadi változatával is ismeretséget köthetnek a zalai gyerekek.

Magyar Hajnalka
ZALAI HÍRLAP

MATT üzen a Pajtás?

A **KOCKÁSRA** szeretne előfizetni Varga István (Göd, Koltói Anna u. 41. — 2131). A különkiadványainkat — Kockás, Kristály, Hahota, Mini Pajtás, Pif— Pajtás Magazin — nem lehet előfizetni, ezeket csak megjelenésükkor vásárolhatod meg az iskolában vagy az újságárusoknál.

LEVELEZNI SZERETNÉK A PAJTÁSSAL! — írja levelében Zelena Anita (Szuhakálló, Szabadság u. 18. — 3731). Rajta! Várjuk beszámolódat az őrsöd, rajod és csapatod életéről. Levélbontónkban is vannak visszatérő rovatok — Őrsöm gondja, Mondjunk valami újat, Ajánlom neked is stb. — kíséred figyelemmel és küldj tudósítást e témákban. Természetesen arra is kíváncsiak vagyunk, hogy veled milyen érdekes dolgok történtek az utóbbi időben. Írjál — válaszolunk!

FOLYTASSAM-E a versírást? — kérdezi levelében „Költemény?" jeligével egy ötödikes lány. A tavaszról írt versed majdnem minden sora ismerős más költeményekből. Ismerkedj inkább a verseskönyvekből a költészettel!

LEGYEN „TÁNCISKOLA" A LÁPBAN — javasolta Gruber K. Nándor Akasztóról (Kígyóshíd 3. — 6221). Jó ötlet, bár évekkel ezelőtt már volt ilyen kezdeményezés a Pajtásban. A klasszikus táncok tanítására nem vállalkozunk, mivel szinte minden lakóhelyen szerveznek időnként tánciskolát, de egy-egy divatos tánc bemutatása szerepel a terveink között.

ÜNNEPI MŰSOR-ÖSSZEÁLLÍTÁST küldött az ácsi színjátszó és versmondó szakkör. Lapunkban nem szoktunk ünnepi műsoröszeállítást közölni, inkább képes történelmi anyagokkal segítjük az ünnepekre készülést. De más iskolákkal kicserélhetitek az összeállításokat.

MINOTAURUS néven új általános iskolai együttes alakult Bodajkon, és kérték, mutassuk be fényképüket Zsibongó rovatunkban. Ha majd a hangszer- és énektudásotok továbbra is szépen fejlődik és az együttzenélés tartósnak bizonyul, szívesen bemutatunk benneteket.

ANGÓRA nyulat szeretne Kemenesi Rita (Jászberény, Madách u. 2. — 5100). Érdeklődj a helyi ÁFÉSZ-nél, hogy ki foglalkozik nyúltenyésztéssel. Keresd fel az illetőt, és próbálj vásárolni tőle nyuszit. Egyébként húsvét táján piacokon is szoktak árulni, különösen nagyobb városokban.

Leveleznénk! Válaszolj!

HETEDIKESEK levelét várjuk: GALÁTH KRISZTINA, Szarvas, Gyóni G. u. 8. — 5540; DZSUPIN KATALIN, Pálháza, Dózsa Gy. út 184. — 3994; BALOGH IBOLYA, Szajol, Hámán Kató út 8. — 5081 (Veszprém megyei pajtásokkal vagy őrssel levelezne); PÁL GABRIELLA, Keszőhidegkút, Kossuth út 36. — 7062 (képeslapot gyűjt); KINDLA KRISZTINA, Budapest, Baross u. 44. — 1203; DOMAN JÓZSEF, Nógrádsipek, Dózsa Gy. u. 4. — 3179 (lányokkal levelezne); BITTMANN TERÉZ, Csesznek, Vár út 28. — 8419; HORVÁTH EDIT, Márok, Kun B. út 3. — 7774 (matricát, naptárt gyűjt); HODOSI ETELKA, Nádudvar, Dohány út 9. — 4181; HEBŐK ILONA, Ásotthalom, Bíró K. u. 36. — 6783 (csak fiúk levelét várja); NAGY MARGIT, Igal, Vöröshadsereg út 104. — 7275 (bélyeget, naptárt cserél, szeret fényképezni); LÉVAI LÁSZLÓ, Hajdúböszörmény, Mező I. u. 31. — 4220 (sportol); ALÁCS KRISZTINA, Kompolt, Arany J. út 25. — 3556 (csokipapírt, képeslapot, matricát gyűjt és cserél).

NYOLCADIKOSOK VAGYUNK: KÖBÖL ERIKA, Nagykamarás, Petőfi u. 26. — 5751 (énekesek, együttesek fotóit gyűjti, cseréli); NÉMETH ERIKA, Budapest, Fehéregyházi út 31. — 1037; SZANISZLÓ ERZSÉBET, Dédestapolcsány, Dózsa Gy. út 18. — 3643 (bélyeget, kártyanaptárt gyűjt); ILLÉS SZILVIA, Ártánd, Vöröshadsereg u. 15. — 4115 (naptárt, matricát, EDDA és Hair képeket gyűjt); FEHÉR KRISZTINA, Pécs, Szalai A. u. 12/a. — 7622; BÁLINT ANIKÓ, Makó, Szemere u. 22. — 6900; TÓTH JUDIT, Dány, Kossuth u. 29. — 2118 (bélyeget, képeslapot, matricát gyűjt); VARGITY GABRIELLA, Dunaszekcső, Gálhegy dülő 1. — 7712; SZAKÁCS ANDREA, Kapuvár, Batthyány u. 43. — 9330; SZŰCS ILDIKÓ, Bácsalmás, Damjanich u. 45. — 6430; NAGY ZSUZSA, Sajósenye, Dózsa Gy. u. 15. — 3712; KEREZSI SÁNDOR, Márok, Kossuth út 85. — 7774 (matricát gyűjt).

JÓL JÁRSZ,
HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3200–6000 Ft-ig mehet!
Az 1983 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.
Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény: díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 5 Ft-ért napi háromszori étkezés, havonta 500 Ft szociális ösztöndíj, 320–700 Ft tanulmányi ösztöndíj.
Válassz gyáregységeink közül!
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
- **Lőrinci gyára**
  Budapest, Gyömrői út 85–91. – 1183;
- **Újpesti Cérnagyár**
  Budapest, Váci út 91. – 1044;
- **Kaposvári gyár**
  Kaposvár, Jutai u. 6. – 7400;
- **Miskolci gyár**
  Miskolc, József Attila u. 21. – 3527;
- **Váci gyár**
  Vác, Vám u. 1. – 2600

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.
Kérésre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

A LŐRINCI FONÓ

vár benneteket nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett lányok és fiúk!
Az 1983—1984-es tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves lányokat és fiúkat. Lányokat fonó, fiúkat textilgépszerelő, villanyszerelő, lakatos szakmákra szerződtetünk szakmunkástanulónak.
Felvételi vizsga nincs. A tanulóidő 3 év.
A tanulóidő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez segítséget nyújtanak.
Juttatásaink:
a fonó szakmunkástanulók részére: teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5 forint térítésért. Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére: kollégiumi elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha.
Ezen kívül megilleti a tanulót tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől függően) **350—750 Ft-ig,** valamint szociális ösztöndíj, havi **500 Ft** függetlenül a tanulmányi eredménytől. A többi szakmunkástanuló részére: ösztöndíj **500 Ft,** kollégiumi elhelyezés, napi 3 Ft-ért biztosítunk ebédet (az iskolai napokon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban).
A harmadik évben a fiúk és lányok részére jó tanulmányi eredmény elérése esetén **90%-os teljesítmény térítést fizetünk!**
Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után a fonó szakmában 2300—5500 Ft-ig, a többi szakmában bérbesorolási kategóriától függően alakul.
Kérésedre részletes tájékoztatónkat postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a továbbtanulási jelentkezési lapra kérjük írd rá, hogy fonó, textilgépszerelő vagy villanyszerelő, lakatos szakmára jelentkezel a PFV Lőrinci Gyárba.
A jelentkezési lapot a **PFV Lőrinci Gyár, személyzeti és oktatási osztálya, Budapest XVIII. Gyömrői út 85—91. — 1183** címre kell küldeni.
Jöjj hozzánk, várjuk a jelentkezésedet!

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az EGYT

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége – gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra: vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, villamoshálózat-szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek), elektroműszerész, szobafestő-mázoló (tapétázó), padlóburkoló, csatornaműkezelő.

A képzési idő 3 év, kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek a következő szakmában: általános vegyipari. A képzési idő 4 év, kollégiumot biztosítunk.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt: tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 250 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés, jutalom, szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.) üdülési és kulturális lehetőség.

A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat: gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.

A pályakezdőket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. A továbbtanulással kapcsolatos további részletes tájékoztatást az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya ad.

Címünk: Budapest X., Keresztúri út 30–38.
Levélcím: Budapest, Pf. 100 – 1475 Telefon: 836-702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek – vár az EGYT.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Kőműves, ács-állványozó, bádogos-tetőfedő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, épületasztalos, fapadlózó-műanyagburkoló, hidegburkoló, szobafestő-mázoló szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 15—17. életévüket 1983-ban betöltik és az általános iskola 8. osztályát elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre TÉRÍTÉSMENTESEN TANULÓOTTHONT, KOLLÉGIUMOT, napi 3 Ft-ért teljes ellátást; tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá rendszeresen hazautazási kedvezményt, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíjkiegészítést, valamint **KŐMŰVES, ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ TANULÓKNAK** 500 Ft, a többi szakmában 250 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST,

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.
Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.
Pontos címünk:
Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat, szakoktatási csoport,
Budapest XIII. Lehel út 10/a.
Telefon: 494-300/121-es mellék.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1983—1984-es tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Tanulmányi idő 3 év.

Ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően, fonó- és szövőtanulóknak 350—700 Ft, kötő- és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta.

Juttatások: vidéki fonó-, szövő- és kötőtanulóknak havi 500 Ft, budapesti tanulóknak 450 Ft, textilipari gépszerelő tanulóknak 250 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk — a nyári szünidőre is. Kollégiumi elhelyezését minden vidéki tanulónak biztosítjuk teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.

Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyvet az iskola térítésmentesen biztosít.

Évente két alkalommal kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után a kereset 3500—4500 Ft.

Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk, havi 100—150 Ft-ért.

Továbbtanulásra lehetőséget adunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban.

Érdeklődők részére üzemlátogatást biztosítunk.

BUDAPRINT BUDAPEST

Cím:
PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti-oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113. — 1117.
Telefon: 868-955/191 mellék.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó
fonó-szövő szakmára lányokat, textilgépszerelő, lakatos és villanyszerelő szakmára fiúkat
szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1982–83-as tanévben fejezik be az általános iskolát. A tanulóidő 3 év.
A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900–1120 Ft között van.
Az utolsó évben már teljesítménybér!
Szakmunkásvizsga után a lányok leányszállóban, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.
Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály
Budapest XI. ker., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PATEX

Az amerikai Cincinnatiban híres emberek szemei figyelik az utcát. Többek között Lincoln, Churchill, Rembrandt kacsingat a járókelőkre

Rochdale-ben (Anglia) áll ez a ház, amelynek mintha eltűnt volna a fala, a festmény azt mutatja, ami bent „történhet"

„FALVILÁG"

Alagút a semmibe... lépcsők, amiken nem lehet felmenni... ajtók, amik nem nyílnak... fák, amik soha nem nőnek meg... nap, ami soha le nem nyugszik...

Ilyesmikkel próbálják a művészek a házak csupasz, szürke falait vidámmá, érdekessé tenni, no meg az arra járókat megtréfálni. A rászedésnek ez a művészete már több száz éves. Neve is van: „trompe l'oeil" (tromp loj). Ezek a francia szavak azt jelentik, hogy „becsapni a szemet".

A huszadik században ismét a külső falfestés lett népszerű. Épülettulajdonosok, lakócsoportok és városi vezetők felkérésére a legtöbb festő szívesen vállal ilyen feladatot. Ők azt szeretnék, hogy műveiket az utcán, a falakon mindenki láthassa. „Az emberek egyre kevésbé mennek a múzeumokba — mondják —, ha a festményeket az utcára visszük, akkor több ember élvezheti azokat."

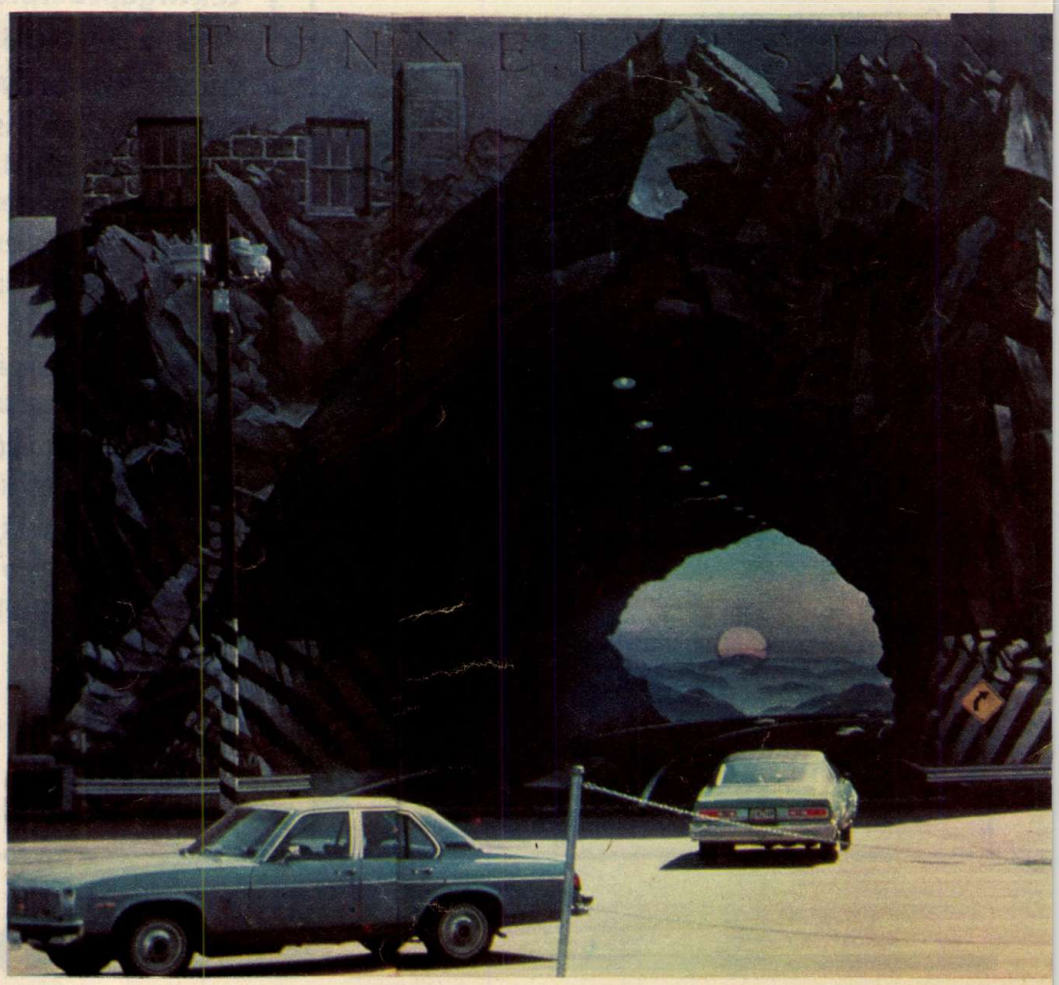

Alagútvízió. Azt hihetnők, hogy át lehet menni az alagúton. Tévedés, ez egy fal a columbiai bank épülete mellett

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat felveszünk az 1983–84-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

FELSŐ KORHATÁR: 15 ÉV. TANULÓIDŐ: 3 ÉV

TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ: 500 FT

TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJ: EREDMÉNYTŐL FÜGGŐEN 350–550 FT

ÖSZTÖNDÍJ-KIEGÉSZÍTÉS: 190 FT. TELJES ELLÁTÁS ÉS ELHELYEZÉS KOLLÉGIUMBAN HAVI 210 FT-ÉRT, TANKÖNYV ÉS MUNKARUHA DÍJMENTESEN. SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN A HAVI KERESETI LEHETŐSÉG 4000 FT-TÓL 4500 FT-IG.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától 16 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest, Lahner Gy. u. 30. 1046

Telefon: 693-111/115-ös mellék vagy 693-847.

A hazai élővilág ismerős és alig ismert arculatával gyönyörködteti a nézőt, kicsit és nagyot KOLLÁNYI ÁGOSTON új természetfilmje.

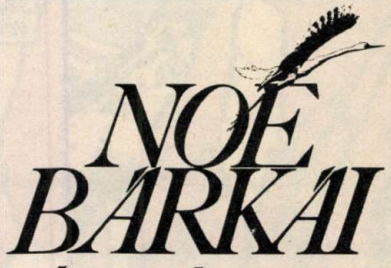

FÉNYKÉPEZTE: Vancsa Lajos. Készült a MAFILM Budapest Filmstúdiójában. Február 24-től a mozik műsorán.

MOKÉP

HOZZÁNK JÖSSZ? JÓL JÁRSZ!

PATEX

Az 1983–84-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410–620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal.

A szakmunkásvizsga után szövő munkakörben bérbesorolástól függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig 8–15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár Budapest XIII., Fáy u. 81–83. – 1135

HIRDETÉS

ALASZKAI ARANYRÖGÖK 9

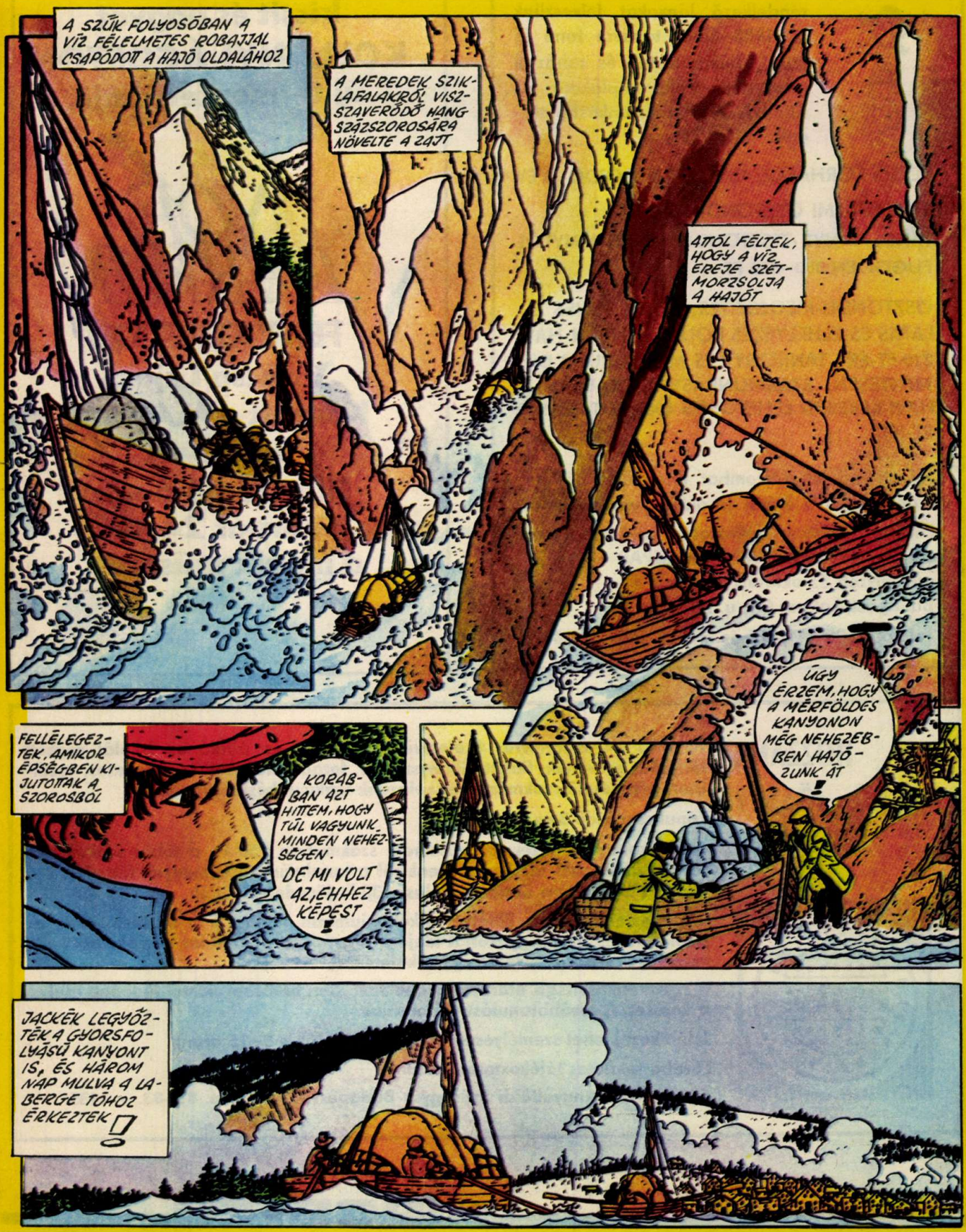

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK